

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

23. februar 2006
IS
Eksp.nr. 250860
/lbc-dep

Notatet sendes også til Folketingets Erhvervsudvalg

Samlet aktuelt notat vedr. Rådsmøde (Konkurrenceevne) den 13. marts 2006

1a. Lissabon processen – Forberedelse af forårstopmødet: - Kommissionens årlige fremskridtsrapport (synteserapporten), COM (2006) 30 final.	2
1b. Lissabon processen – Forberedelse af forårstopmødet: - Key issues papir (KIP) / Konkurrenceevnerådets bidrag til forårstopmødet.....	9
2. SMV'er og Iværksætter.....	12
3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om et rammeprogram for konkurrenceevne og innovation (2007-2013) KOM(2005) 121 endelig.	17
4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om tjeneste ydelser i det indre marked, KOM(2004) 2 endelig	28
5. Forslag om ny moderniseret EU-toldkodeks.....	45
6. Kommissionens forslag om ophævelse af rådsforordning 4056/86 om fastsættelse af retningslinjer for anvendelse af traktatens konkurrenceregler på søtransport mv. (KOM (2005) 651 endelig).....	49
7. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om EF- statistikker over udenlandske datterselskabers struktur og aktiviteter (FATS), KOM(2005) 88 endelig, af 15. marts 2005	59
8. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastlæggelse af en fælles ramme for virksomhedsregistre til statistiske formål og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 2186/93, KOM (2005) 112 endelig, af 6. april 2005	65

1a. Lissabon processen – Forberedelse af forårstopmødet: - Kommissionens årlige fremskridtsrapport (synteserapporten), COM (2006) 30 final.

Revideret notat (ændringer markeret med fed)

Resumé

I medfør af den relancerede Lissabon-strategi skal Kommissionen hvert år udarbejde en rapport om implementeringen af strategien. På baggrund af Kommissionens rapport vil Det Europæiske Råd hvert forår gøre status over fremskridt med implementeringen af strategien og beslutte eventuelle nødvendige justeringer. Kommissionens første årlige Fremskridtsrapport blev offentliggjort den 25. januar 2006. I centrum for rapporten er en evaluering af medlemslandenes nationale reformprogrammer. Vurderingen af Danmarks nationale reformprogram er altovervejende positiv, ligesom Kommissionen generelt anbefaler ”flexicurity”-modellen. Desuden har Kommissionens rapport et særligt fokus på de globaliseringsemner, der blev drøftet på det uformelle topmøde på Hampton Court (især forskning og udvikling, universiteter, demografi og energi), som også bliver en del af forberedelsen af forårstopmødet.

Lissabon-processen og forberedelse af forårstopmødet er sat på dagsordenen for rådsmødet (Konkurrenceevne) den 13. marts 2006 med henblik på udveksling af synspunkter og vedtagelse af bidrag fra Konkurrenceevnerådet (KIP) til forårstopmødet 2006.

1. Baggrund og indhold

I forbindelse med midtvejsevalueringen af Lissabon-strategien besluttede Det Europæiske Råd i marts 2005 at iværksætte en ny treårig cyklus for at forbedre implementeringen af strategien (den nuværende cyklus går fra 2005 til 2008).

Som udgangspunkt for denne cyklus og med grundlag i Det Europæiske Råd’s konklusioner vedtog Rådet et sæt ”integrerede retningslinjer”. Disse udgøres af de overordnede økonomisk-politiske retningslinier (BEPG) samt retningslinjerne for beskæftigelsen (EG), som blev integreret til i alt 24 retningslinier. På basis af disse retningslinier har landene udarbejdet nationale reformprogrammer (NRP) i lyset af landenes specifikke situationer og behov. Reformprogrammerne blev tilsendt Kommissionen i efteråret 2005 og udgør grundlaget for gensidig overvågning og erfaringsudveksling mellem medlemslandene og for Kommissionens årlige evaluering i Fremskridtsrapporten om Lissabon-strategien. På baggrund af denne rapport vil Det Europæiske Råd gøre status over implementeringen af strategien og identificere de områder, der kræver større fælles opmærksomhed.

Globaliseringsemnerne fra Hampton Court (især forskning og udvikling, universiteter, demografi og energi) indgår også i Kommissionens Fremskridtsrapport.

Kommissionens Fremskridtsrapport og forberedelsen af forårstopmødet vil være på dagsordenen for en række rådsformationer: ECOFIN den 24. januar 2006, 14. februar 2006 og 14. marts 2006, Rådet for beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse den 10. marts 2006, Miljørådet den 9. marts 2006, Uddannelsesrådet den 23. februar 2006 samt Konkurrenceevnerådet den 13. marts 2006, hvilket bidrager til, at ejerskabet for Lissabon-strategien bliver bredt funderet. Endvidere forventes der afholdt et ekstraordinært rådsmøde (energi) den 14. marts 2006.

I overensstemmelse med Sevilla-metoden skal Rådet forberede møderne i Det Europæiske Råd, hvor det næste forårstopmøde finder sted den 23.-24. marts 2006.

Fremskridtsrapporten indeholder to hoveddele: 1. Del er en generel, samlet vurdering af de nationale reformprogrammer (NRP) inklusiv konkrete forslag til handling inden udgangen af 2007 inden for fire politikområder, hvor evalueringen af NRP har tydeliggjort særlige mangler og udviklingspotentiale. Kommissionen opfordrer Det Europæiske Råd (DER) til at tage stilling til disse forslag på forårstopmødet i marts. 2. Del består af kapitler for hvert NRP, hvori Kommissionen giver en landespecifik vurdering. Derefter indgår der et større annex, der uddyber evalueringen indenfor makro-økonomi og mikro-økonomi samt et udkast til den Fælles Beskæftigelsesrapport for 2005-2006.

”Flexicurity”-modellen inddrages flere gange i Fremskridtsrapporten, bl.a. i 1. Del som en ”best practice” for reformering af arbejdsmarkedet. Om end modellen ikke benævnes som dansk, er det dog alment kendt, at der sigtes til DK’s arbejdsmarkedsmodel.

De fire politikområder og tilhørende konkrete handlingsforslag, som ifølge Kommissionen bør gennemføres inden udgangen af 2007, er:

- 1) Forskning, udvikling og universiteter; ”Investing more in knowledge and innovation”:
 - EU kan formentlig ikke nå det fælles mål om investeringer i forskning og udvikling (F&U) på 3 pct. af BNP i 2010 (det nuværende gennemsnit ligger på 1,9 pct. af BNP). Medlemslandene (MS) bør i forbindelse med DER i marts sætte sig en realistisk målsætning for investeringer i F&U for 2010.
 - Midlerne kan bl.a. findes ved et skifte i anvendelsen af statsstøttemidler uden en forøgelse af samlet statsstøtte (f.eks. ved at fordoble andelen af statsstøttemidler allokeret til F&U til 25 pct.).
 - Den største bidragsandel til F&U bør være privat, hvilket kræver bedre markedsforhold, fri bevægelse for menneskelige ressourcer,

effektive regler for ejendomsret m.m. Kommissionen foreslår også øgede skattemæssige incitamenter for private investeringer.

- En større andel af EU's strukturfonde bør gå til F&U, innovation og kommunikationsteknologi.
- Målet for investeringer i videregående uddannelser bør være at nå et investeringsniveau på 2 pct. af BNP i år 2010 (EU anvender i dag 1,28 pct. af BNP imod USA's 3,25 pct.) – f.eks. ved indgangen af 2007 at tillade og opfordre universiteterne og andre videregående uddannelsesinstitutioner til at søge private midler.
- Tekniske universiteter bør have et "technology transfer office", og et europæisk Teknologisk Institut bør oprettes. Færdigheder inden for matematik og fysik skal forbedres, og det bør være obligatorisk, at skoleelever undervises i to fremmedsprog.
- Endvidere henvises der til DER's beslutning om øremærkning af strukturfondsmidler til Lissabon-relaterede formål.

2) Erhvervslivets rammevilkår; "Unlocking the business potential, particularly of SMEs" (Small and Middle-sized Enterprises):

- Ved udgangen af 2007 bør MS have oprettet en "one-stop shop" for nye entreprenører, dvs. ét enkelt sted – gerne med elektronisk adgang – hvor iværksættere hurtigt kan imødekomme samtlige administrative krav til oprettelsen af en ny virksomhed.
- Tidsrammen for oprettelse af ny virksomhed bør ved udgangen af 2007 halveres fra det nuværende gennemsnit på 29 dage – og siden hen til en uge eller mindre. Endvidere bør virksomhedsoprettelse være billigst muligt.
- Alle studerende bør have adgang til kurser i iværksætteri.
- Små og mellemstore virksomheders (SMV'er) aktiviteter på tværs af grænser bør gøres lettere ved implementering af pilotprojekter for hjemstatsbeskatning ("home state taxation").
- MS bør snarligt vedtage Kommissionens forslag om en moms "one-stop shop" – ét enkelt administrativt henvendelsessted – og modernisere toldsystemets procedurer.
- De finansielle instrumenter på fællesskabsniveau skal videreudvikles inden for Rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation – særligt af hensyn til SMV'er.
- MS bør udnytte strukturfondene indenfor dette område, især inden for den fremtidige finansieringsplan for fælles midler til SMV'er (JEREMIE).
- Inden udgangen af 2007 bør alle lande have en metodologi til at vurdere administrative byrder ved national lovgivning for erhvervslivet, særligt af hensyn til SMV'er, ligesom Kommissionen vurderer og forenkler EU-lovgivning. Kommissionen vil inden udgangen af 2007 afskaffe anmeldelsespligten for visse kategorier af mindre statsstøtte for at lette de administrative byrder for SMV'er.
- Implementering af indre markedsdirektiver skal forbedres, og servicedirektivet skal færdiggøres.
- Landene bør have større fokus på konkurrence.

3) Globalisering og demografisk aldring: ”Responding to globalisation and ageing”:

- Medlemslandene skal sikre den finansielle bæredygtighed ved at forbedre de offentlige finanser og stadig reducere offentlig gæld. Som led i reformer af de offentlige pensionssystemer skal medlemslandene skabes incitament for ældre arbejdstagere til at blive længere på arbejdsmarkedet og tilpasse pensionsalderen til den forøgede forventede levetid.
- Medlemslandene bør gennemføre strategier for aktiv aldring. Formålet skal være at styrke incitamentet til at blive på arbejdsmarkedet, og herunder begrænse antallet af efterlønnere, give bedre muligheder for delvis tilbagetrækning og deltidsarbejde samt at forbedre kvaliteten i arbejdet. Endvidere bør arbejdstagere over 45 år i langt højere grad end andre deltage i efteruddannelse.
- Medlemslandene bør inden udgangen af 2007 sikre, at alle unge, der har forladt skolen og er arbejdsløse, får tilbudt beskæftigelse, en læreplads, yderligere uddannelse eller andre beskæftigelsesfremmende tiltag inden for seks måneder – og ved år 2010 inden for 100 dage. Der bør endvidere gives incitament for virksomheder, især SMV'er, til at tilbyde unge arbejdsløse beskæftigelse.
- Børnepasning og ligestilling mellem kønnene skal forbedres.
- Medlemslandene bør tilstræbe en fælles forståelse af ”flexicurity”. Kommissionen vil udarbejde en rapport med henblik på at lette enighed blandt medlemslandene, ved udgangen af 2007, om en række fælles principper omfattende følgende elementer:
 - Modernisering af arbejdsretten som skal give mulighed for fleksible ansættelsesvilkår samt en reduktion af opsplittningen af arbejdsmarkedet og sort arbejde. Kommissionen vil konsultere arbejdsmarkedets parter og andre involverede parter om disse spørgsmål i løbet af året.
 - Livslang læring og aktiv arbejdsmarkedspolitik med henblik på at styrke arbejdstagernes tilpasningsevne og beskæftigelsesegnethed kombineret med øgede finansielle incitament til at tage et job. Den Europæiske Socialfond og Globaliseringsfonden kan bidrage hertil.
 - Moderne sociale sikringssystemer, som både kan lette arbejdskraftens mobilitet og sikre tilstrækkelige sociale ydelser i tilfælde af ledighed. Direktivforslaget om overførsel af supplerende pensionsrettigheder vil bidrage til mobiliteten, ligesom medlemslandene bør overveje at accelerere ophævelsen af alle restriktioner på arbejdskraftens fri bevægelighed inden for EU.
- Med henblik på at identificere konkrete tiltag til fremskridt inden for disse tre ovennævnte områder foreslår Kommissionen, at formandskabet afholder et ekstraordinært socialt topmøde.

4) Energi: ”Moving towards an efficient and integrated EU energy policy”:

- EU bør styrke sit indre marked for energi ved bedre implementering og regulering, ved mere konkurrence inden for især elektricitet og gas samt ved bedre samarbejde og forbindelser mellem MS med det formål at opnå et fuldstændigt og effektivt energimarked 1. juli 2007 i overensstemmelse med DER's beslutning.
- Forskning og udvikling inden for alternative energikilder, energiteknologi og energieffektivitet skal stimuleres – bl.a. ved udvikling af fælleseuropæiske incitamentter for udvikling af alternativ energi.
- Forbedring af forsynings sikkerheden kræver bl.a., at EU taler med én stemme over for eksterne forsyningskilder og i internationale fora.
- Kommissionen forventes at udkomme den 8. marts med en grønbog om, hvordan disse målsætninger bedst kan opnås.

Kommissionens vurdering af Danmarks nationale reformprogram:

Kommissionens vurdering af Danmarks nationale reformprogram er alt-overvejende positiv. Programmet betegnes som ambitiøst, men også realistisk. Kommissionen er enig i reformprogrammets analyser og hovedprioriteter, men så dog gerne flere eksempler på specifikke tiltag som konkretisering af de overordnede brede linier, der præger fremstillingen. Dette gælder særligt, for så vidt angår målsætningerne om øget konkurrenceevne og større tilførsel af arbejdskraft. Kommissionen noterer sig, at flere politiske tiltag forventes udmøntet i lyset af anbefalingerne fra Velfærdskommissionen og Globaliseringsrådet.

Den mere specifikke vurdering er opdelt i et makro-økonomisk, et mikro-økonomisk og et beskæftigelsespolitisk afsnit: I det makro-økonomiske afsnit erklærer Kommissionen sig enig i regeringens overordnede målsætninger om sunde offentlige finanser, en stabil valutakurs, prisstabilitet og høj beskæftigelse. Kommissionen er ligeledes enig i reformprogrammets mikro-økonomiske analyse, hvor Kommissionen især fokuserer på behovet for øget konkurrence inden for en række sektorer. For så vidt angår investeringer i forskning og udvikling påpeger Kommissionen, at Danmark med 2,6 pct. af BNP er et godt stykke over EU-gennemsnittet på 1,9 pct. Derfor vurderer Kommissionen også, at Danmark har gode chancer for at nå den fælles målsætning om 3 pct. af BNP i 2010. Hvad angår implementeringen af indre markedspolitikker, er Danmarks indsats ifølge Kommissionen opmuntrende. Samlet set vurderer Kommissionen, at de mikro-økonomiske politiske initiativer sandsynligvis vil bidrage til øget vækst og beskæftigelse. Hvad angår det beskæftigelsespolitiske afsnit, er Kommissionen endnu en gang enig i både analyse og prioriteringer. Kommissionen vurderer, at de beskæftigelsespolitiske initiativer formentlig kan øge beskæftigelsen i Danmark, men at de danske mål om 50-60.000 flere i arbejde kan blive svære at nå uden yderligere tiltag, som muligvis kan tage afsæt i Velfærdskommissionens anbefalinger. For så vidt angår målene indenfor uddannelsesområdet, finder Kommissionen dem fyldestgørende og fokuserede, om end nogle af dem vurderes måske at være for optimistiske.

Som konklusion fremhæver Kommissionen følgende tre styrker ved det danske NRP:

- Det forsøger aktivt at inkorporere miljøaspekter på tværs af politikområderne.
- Konkrete målinger af energi, uddannelse, effektivisering af den offentlige sektor samt fremme af F&U og innovation.
- Skattelettelser til entreprenører for at skabe incitament til yderligere vækst vurderes at være særligt interessant.

Samt to punkter, der ifølge Kommission kræver yderligere opmærksomhed:

- Flere konkrete og specifikke tiltag for at øge udbuddet af arbejdskraft, som muligvis kan tage afsæt i Velfærdskommissionens anbefalinger.
- Flere detaljerede tiltag for at øge konkurrencen.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

3. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

4. Gældende dansk ret

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant, da der ikke er tale om et konkret forslag til retsakt.

5. Høring

Sagen forudses ikke sendt i høring.

Lissabon-strategien drøftes løbende i Kontaktudvalget for Lissabon-strategien, hvor en bred kreds af interesseorganisationer og ministerier er repræsenteret, og hvor Udenrigsministeriet er formand. Der afholdes møder i udvalget frem mod forårstopmødet.

6. Andre landes holdninger

Rapporten er generelt blevet hilst velkommen. Det generelle indtryk i landenes synspunkter er støtte til fokusering på de fire af Kommissionen udpegede hovedindsatsområder.

7. Foreløbig dansk holdning

Regeringen hilser Kommissionens fremskridtsrapport velkommen, herunder Kommissionens forslag til øget fokus på de fire udvalgte politikområder, forskning/udvikling/universiteter, erhvervslivets rammevilkår, globalisering/demografi og energi.

Regeringen ser behov for at fokusere på implementeringen af de nationale reformprogrammer samt effektiv bilateral dialog mellem Kommissio-

nen og medlemslandene herom og en reel multilateral overvågning og ”peer pressure”. Regeringen støtter Kommissionens opfordring til, at medlemslandene i højere grad skal fokusere på gennemførelsen af det indre marked og på at forbedre konkurrencen.

Regeringen er enig i Kommissionens konklusion om, at den primære makroøkonomiske udfordring er at sikre budgetdisciplin i medlemslandene, hvorfor forslag til tiltag bør prioriteres inden for rammerne af det overordnede hensyn til holdbarhed og konsolidering af de offentlige finanser samt Stabilitets- og Vækstpagten.

Regeringen er enig med Kommissionens konklusioner vedrørende Danmarks reformprogram, der fremhæver behov for yderligere danske tiltag med henblik på at styrke konkurrence inden for visse sektorer og at nå målsætningen om et forøget udbud af arbejdskraft.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Kommissionens fremskridtsrapport har ikke i sig selv statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser. En række af de initiativer, der omtales i statusrapporten, vil kunne have statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser. Som eksempel på statsfinansielle konsekvenser kan nævnes mål for øgede udgifter til R&D.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Fremskridtsrapporten har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Fremskridtsrapporten har ikke i sig selv administrative konsekvenser for erhvervslivet. En række af de tiltag, der nævnes i rapporten om bedre regulering kan imidlertid føre en lettelse af de administrative byrder for erhvervslivet, hvis disse tiltag gennemføres.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg **Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg med henblik på orientering bl.a. forud for rådsmødet (almindelige anliggender) den 30.-31. januar 2006.**

Europaudvalget har modtaget et grundnotat om sagen dateret den 10. februar 2006.

1b. Lissabon processen – Forberedelse af forårstopmødet: - Key issues papir (KIP) / Konkurrenceevnerådets bidrag til forårstopmødet.

Nyt notat

Resumé

Som led i forberedelsen af Konkurrenceevnerådets bidrag til DER forårstopmødet den 23.-24. marts 2006 har det østrigske formandskab udarbejdet et udkast til Key Issues Paper. Udkastet identificerer en række hovedpolitikområder i forhold til bestræbelserne på at øge EU's vækst og konkurrenceevne.

KIP forventes vedtaget på rådsmødet (Konkurrenceevne) den 13. marts 2006.

1. Baggrund og indhold

Som oplæg til DER forårstopmødet udarbejder Konkurrenceevnerådet et Key Issues Paper (KIP), der skitserer en række hovedemner til diskussion på forårstopmødet. Det østrigske formandskab har udarbejdet et udkast til KIP, som behandles på rådsmødet (Konkurrenceevne) den 13. marts med henblik på vedtagelse.

Det foreliggende udkast tager afsæt i den reviderede Lissabon-strategi vedr. vækst og beskæftigelse, EU Lissabon-handlingsprogrammet, de integrerede økonomiske retningslinier, medlemsstaternes nationale reformprogrammer samt i Kommissionens første årlige statusrapport om fremskridt med Lissabon-strategien.

KIP-udkastet er inddelt i to hovedafsnit samt et annek. Hovedafsnit 1 indeholder en række nøgletiltag inden for Konkurrenceevnerådets område, der kræver handling/gennemførelse inden forårstopmødet i 2007. Hovedafsnit 2 indeholder en række politikanbefalinger, der dels skal gavne Europas konkurrenceevne, dels skal gøre Europa til et mere attraktivt område at investere i. Annekset indeholder en oversigt over medlemslandenes aktuelle F&U-udgifter målt som andel af BNP samt landenes mål for disse udgifter i 2010.

For såvidt angår hovedafsnit 1 indeholder KIP bl.a. anbefalinger om inden forårstopmødet i 2007:

- at vedtage 7. rammeprogram vedr. forskning og udvikling samt at vedtage et EU-program om konkurrenceevne og innovation (CIP);

- at arbejde for at etablere en finansieringsfacilitet bl.a. via EIB som supplement til 7. rammeprogram;
- at sikre en aftale om et servicedirektiv;
- at sikre en aftale med Europa-Parlamentet om REACH ;
- at understrege på ny behovet for et moderne og omkostningseffektivt fælleseuropæisk IPR-system - især udviklingen af et EF-patent.

Hovedafsnit 2 indeholder en lang række politikanbefalinger inden for områder af betydning for konkurrenceevne og vækst. Det første område er F&U samt innovation, hvor anbefalingerne har til formål at styrke og forbedre medlemslandenes investeringer i F&U - ikke mindst hos den private sektor, samt fremme alle former for innovation. Blandt anbefalingerne er, at de enkelte lande sætter ambitiøse og realistiske mål for deres investeringer i forskning og udvikling, og at landene forbedrer deres mix af støtteinstrumenter til at stimulere private investeringer i forskning og udvikling. Derudover inviterer Rådet Kommissionen til at fremlægge forslag til etablering af et Europæisk Teknologisk Institut. Det andet område er IKT, hvor anbefalingerne sigter mod at fremme spredningen og styrke udnyttelsen af IKT samt på at opbygge et altomfattende informationssamfund. Det tredje område er industripolitik, hvor anbefalingerne sigter på at styrke den europæiske industrisektors konkurrenceevne. Et fjerde område er bæredygtighed, hvor anbefalingerne har til formål at tilskynde til bæredygtig udnyttelse af ressourcer og en styrkelse af synergierne mellem miljøbeskyttelse og vækst. KIP-udkastet anbefaler for så vidt angår en udbygning af Det Indre Marked, bl.a. at landene implementerer indre markedsdirektiverne korrekt og til tiden. For såvidt angår servicedirektivet henviser KIP-udkastet bl.a. til, at Rådet i tæt samarbejde med Kommissionen og Parlamentet vil søge at nå til enighed om et servicedirektiv, der tager højde for de synspunkter og bemærkninger, der er kommet til udtryk vedrørende det foreliggende direktivforslag. KIP udkastet indeholder endvidere en række anbefalinger, der skal sikre åbne og konkurrencedygtige markeder såvel inden for som uden for Europa. Et ambitiøst resultat af Doha-handelsrunden skal bl.a. være med til at sikre sådanne markeder. Ifølge udkastet til KIP medvirker bedre regulering til at skabe gode rammevilkår for erhvervslivet, herunder ikke mindst for SMV'er og iværksættere. I KIP-udkastet anbefales bl.a. øget brug af konsekvensvurderinger i lovgivningsprocessen samt fremme af regelforenklingsindsatsen. Udkastet anbefaler også, at landene opstiller målsætninger for den tid, det bør tage at få godkendt/registreret etableringen af en virksomhed. For at skabe bedre rammevilkår for SMV'ere anbefales også at hæve mindste grænsen (de minimis grænsen) for tildeling af statsstøtte. "Think Small First" princippet skal endvidere være et overordnet princip for formuleringen af SMV-politik. For at udbygge, forbedre og sammenkoble den europæiske infrastruktur anbefaler KIP-udkastet bl.a. medlemsstaterne at skabe de rette incitamenter for øgede infrastrukturinvesteringer.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

3. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

4. Gældende dansk ret

KIP berører ikke i sig selv dansk ret.

5. Høring

Sagen forudses ikke sendt i høring.

Lissabon-strategien og forberedelserne af forårstopmødet drøftes løbende i Kontaktudvalget for Lissabon-strategien, hvor en bred kreds af interesseorganisationer og ministerier er repræsenteret.

6. Andre landes holdninger

Der er generel opbakning blandt medlemslandene til formandskabets udkast til KIP.

7. Foreløbig dansk holdning

Fra dansk side kan man støtte formandskabets udkast til KIP.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

KIP har ikke i sig selv statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser. En række af de initiativer, der omtales i KIP, vil kunne have statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser, hvis eller når de på et senere tidspunkt udmøntes. Som eksempel på statsfinansielle konsekvenser kan nævnes opstilling af nationale mål for øgede udgifter til F&U. Som eksempel på lovgivningsmæssige konsekvenser kan nævnes vedtagelsen af REACH og et servicedirektiv.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

KIP har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

KIP har ikke i sig selv administrative konsekvenser for erhvervslivet. En række af de tiltag, der nævnes i papiret om regelforenkling og konsekvensvurderinger vil imidlertid kunne føre til en lettelse af de administrative byrder for erhvervslivet, hvis disse realiseres.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Europaudvalget.

2. SMV'er og Iværksætteri

- **“Gennemførelse af fællesskabets Lissabon program-
moderne SMV politik for vækst og beskæftigelse”
(KOM(2005) 551 endelig) (KOM(2005) 551 endelig)**
- **Iværksætteri gennem uddannelse og træning
(KOM(2006)33 endelig)**

Politisk debat og rådskonklusioner

Nyt notat

Resumé

På baggrund af Kommissionens to meddelelser 1) Nye aspekter af SMV politikken for vækst og beskæftigelse og 2) Iværksætteres uddannelse og træning samt 3) fremskridt i implementering af det europæisk charter for SMV'er har det østrigske formandskab præsenteret et sæt rådskonklusioner, om SMV'er politik for vækst og beskæftigelse". Udkast til rådskonklusioner forventes behandlet i Coreper den 3. marts.

På rådsmødet (Konkurrenceevne) den 13. marts forventes Kommissionen at præsentere de to meddelelser samt fremskridt i forhold til implementeringen af det europæisk charter for SMV'er. Rådet forventes derefter at træffe beslutning om udkast til rådskonklusioner med efterfølgende debat.

Sagen har ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

1. Baggrund og indhold

På baggrund af Kommissionens to meddelelser 1) “Gennemførelse af fællesskabets Lissabon program- moderne SMV politik for vækst og beskæftigelse” (KOM(2005) 551 endelig) og 2) " Iværksætteri gennem uddannelse og træning " (KOM(2006)33 endelig) samt 3) fremskridt i implementering af det europæisk charter for små og mellemstore virksomheder har det østrigske formandskab præsenteret et sæt rådskonklusioner, som Rådet skal træffe beslutning om på rådsmøde (Konkurrenceevne) den 13. marts. Udkast til rådskonklusioner forventes behandlet i Coreper den 3. marts.

På rådsmødet (Konkurrenceevne) den 13. marts vil Kommissionen præsentere de to meddelelser samt fremskridt i forhold til implementeringen af det europæisk charter for SMV'er. Rådet forventes derefter at træffe beslutning om udkast til rådskonklusioner med efterfølgende debat.

1) Kommissionen offentliggjorde den 11. november 2005 meddelelsen “Gennemførelse af fællesskabets Lissabon program- moderne SMV poli-

tik for vækst og beskæftigelse" (KOM(2005) 551 endelig). Kommissionen fremhæver i meddelelsen, at SMV'er udgør 99 % af alle virksomheder og beskæftiger 75 millioner i EU. SMV'er er derfor nødvendige for at skabe stærkere og vedvarende vækst samt flere og bedre jobs. Derfor vil Kommissionen sætte SMV højt på den politiske dagsorden og foreslår en ny start på SMV- politikken til gennemførelse i tæt samarbejde med medlemsstaterne. "Think Small First" vil være et gennemgående princip inden for EU's erhvervs politik. Meddelelsen skaber en politisk ramme for SMV'ers aktiviteter og integrerer de eksisterende politiske instrumenter, især det Europæiske Charter for Små Virksomheder og den Europæiske Handlingsplan for Iværksættere.

2) Meddelelsen "Iværksætteri gennem uddannelse og læring" (KOM(2006)33 endelig) blev offentliggjort den 13. februar 2006. I meddelelsen fremhæves iværksætteri som en central faktor for økonomisk vækst. Det påpeges samtidig, at der ikke er tilstrækkelig med europæere, som ønsker at blive iværksættere. Der er derfor behov for at forbedre iværksætterkulturen i EU med henblik på at tilskynde flere til at starte egen virksomhed.

I meddelelsen fokuseres der specifikt på, hvordan iværksætteri kan integreres bedre i skoleundervisningen og i de videregående uddannelser herunder med inddragelse af eksempler fra medlemslandenes erfaringer på området. Bl.a. foreslås det, at elever får mulighed for at prøve iværksætteri i praksis, undervisere i skoler og på videregående uddannelser efteruddannes indenfor iværksætteri, iværksætteri udbydes som kursus på universitetsniveau, mv. Det fremgår af meddelelsen, at Kommissionen fra 2006 vil intensivere arbejdet med iværksætteri i de videregående uddannelser og at man fra 2007 vil støtte projekter om iværksætteri gennem fællesskabsprogrammet for livslang læring.

3) Medlemslandenes afrapportering indenfor Charteret for SMV'er blev i 2005, i forbindelse med relanceringen af Lissabon strategien, indarbejdet i de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse. Kommissionen udarbejder derfor ikke længere en selvstændig årlig rapport om Charteret. Istedet vil det fremgå af Kommissionens årlige fremskridtsrapporter for de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse. I fremskridtsrapporten for 2005 ("Time to move up in gear: The new partnership for growth and jobs" (KOM(2006) 30 endelig)) fremgår det, at ca. halvdelen af medlemslandene prioriterer SMV'er og iværksætteri i deres nationale reform program. Som eksempel kan nævnes, at en række lande har eller planlægger at integrere iværksætteri i skoleforløbet. Desuden fremgår det, at nogle lande forsøger at forbedre adgangen til risikovillig kapital for innovative virksomheder herunder gennem offentlig-private partnerskaber.

I udkast til rådskonklusioner opfordres Kommissionen bl.a. til at tage højde for SMV'er bl.a. indenfor statsstøttepolitik, bedre regulering, intellektuel ejendomsret, offentlig udbud samt at forbedre dialogen med SMV interessenter. Medlemslandene opfordres bl.a. til at nedbringe de administrative

byrder for virksomheder specielt for SMV'er, gennemføre implementeringen af det indre marked og at forbedre samarbejdet mellem virksomheder og forskningsinstitutter.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

3. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

4. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

5. Høring

Udkast til rådskonklusioner samt meddelelsen om "Gennemførelse af fællesskabets Lissabon program- moderne SMV politik for vækst og beskæftigelse" (KOM(2005) 551 endelig) blev sendt i høring i specialudvalget for konkurrenceevne og vækst den 18. januar 2006. Følgende havde bemærkninger:

1. Udkast til rådskonklusioner:

DI er enig i principperne i udkastet til rådskonklusioner. DI ønsker i den forbindelse at pointere vigtigheden af princippet "Think small first" i forbindelse med det fremtidige arbejde på bedre regulering. Endvidere opfordrer DI kraftigt Rådet til arbejde for, at Kommissionen indfører "Standard Cost Modellen" på europæisk plan. DI støtter desuden Rådets opfordring til Kommissionen og medlemslandene at arbejde for at fremme iværksættere herunder specielt hvorledes man får flere vækstiværksættere.

2. "Gennemførelse af fællesskabets Lissabon program- moderne SMV politik for vækst og beskæftigelse" (KOM(2005) 551 endelig):

LO bemærker i sit høringssvar, at direkte statsstøtte ikke er vejen til at fremme SMV'er. Statsstøtte bør alene koncentrere sig om at skabe rammebetingelser for SMV'ers vækst. Med hensyn til forslaget i meddelelsen om at fastsætte den nedre grænse for moms til 100.000 € (direktivforslag fremsat af Kommissionen i oktober 2004 (KOM (2004)728) vil iflg. LO medføre, at polske og andre selvstændige kan operere i Danmark uden at blive omfattet af momsreglerne, hvilket kan have en meget uheldig virkning i forhold til bl.a. bygge og anlægssektoren.

3. Meddelelsen "Iværksætterier gennem uddannelse og træning" (KOM(2006)33 endelig):

Meddelelsen blev sendt i høring specialudvalget for konkurrenceevne og vækst den 13. februar 2006. Der fremkom følgende bemærkninger:

HTSI bakker i deres høringssvar op om Kommissionens meddelelse bl.a. mht. vigtigheden af samspil mellem erhvervslivet og undervisningsinstitutioner. HTSI understreger, at for SMV'er er det en vigtig ressource at kunne ansætte folk med iværksætter uddannelse samt det ligeledes er jobskabende med flere iværksættere. Endelig understreger HTSI nødvendigheden i at opgradere lærernes uddannelse i forbindelse med at skulle undervise iværksætteri.

AC støtter Kommissionens meddelelse herunder integrering af iværksætteri, i studieprogrammer, udvikling af inkubationsmiljøer og oprettelse af forskerparker. For så vidt angår vidnoverførsel og innovation i SMV'er peger AC på, at akademikerkampagnen i DK har vist, at ansættelse af kandidater i SMV'er er en effektiv måde at skabe innovation og økonomisk vækst på. Endvidere er erhvervsPhD-ordningen et centralt bidrag til at bygge bro mellem vidensinstitutioner og erhvervslivet og en måde at skabe intersektoriel mobilitet på.

DI støtter, at iværksætteri indgår som et frivilligt tilvalg i uddannelsesforløbet. Elever i de sidste klasser i folkeskolen bør endvidere have mulighed for at vælge erhvervsøkonomi som tilvalgsfag. DI støtter også, at undervisere, som en del af uddannelsesforløbet, undervises i iværksætteri fx gennem projekter om at oprette egen virksomhed. Endelig kan et bedre samarbejde mellem virksomheder, organisationer og uddannelsesinstitutionerne forbedre viden om iværksætteri og virksomhedslære i uddannelsesforløbet.

LO er enig i meddelelsens hovedmålsætning. LO understreger dog, at metoder, som fremmer elevens kreativitet og risikovillighed er mindst ligeså vigtig til at fremme iværksætteri som undervisning i iværksætteri, forretningsforståelse mv., som meddelelsen primært fokuserer på iflg. LO.

Civiløkonomerne støtter, at iværksætteri indgår i uddannelsessystemet. I forhold til de videregående uddannelser bør flg. elementer indgå i pensum; beskyttelse og brug af patenter, risikovillig kapital og finansiering, skatte-regulering, generelle barrierer og incitamenter til vækst samt vejlednings-service.

6. Andre landes holdninger

EU's medlemslande prioriterer generelt gode rammevilkår for iværksættere og SMV'er i EU højt. Det forventes, at der opnås enighed på rådsmøde (Konkurrenceevne) den 13. marts om udkast til rådskonklusioner.

7. Foreløbig dansk holdning

Danmark støtter overordnet, at der arbejdes for bedre rammevilkår for SMV'er og iværksættere i EU.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Sagen skønnes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

9. **Samfundsøkonomiske konsekvenser**

Sagen skønnes ikke at have samfundsøkonomiske konsekvenser.

10. **Administrative konsekvenser for erhvervslivet**

Sagen medfører ikke i sig selv nævneværdige administrative konsekvenser for erhvervslivet. Med opfordringen i udkast til konklusionstekst om at styrke indsatsen på både nationalt og EU niveau på bedre regulering herunder tilgangen "Think Small First" må der dog fremadrettet forventes flere administrative lettelser for SMV'er.

11. **Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg**

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om et rammeprogram for konkurrenceevne og innovation (2007-2013) KOM(2005) 121 endelig.

Revideret notat (ændringer markeret med fed).

Resumé

Kommissionen har fremlagt forslag til et rammeprogram for konkurrenceevne og innovation (CIP), der afløser en række eksisterende programmer. Målet er at samle et antal relevante programmer, der er af betydning for fremme af produktivitet, innovationskapacitet og bæredygtig vækst i EU inden for en fælles ramme. Samtidig vil komplementære miljøspørgsmål blive inddraget. Dermed søges rammebetingelserne for vækst styrket.

Forslaget til rammeprogram er bygget op om 3 delprogrammer:

1. Iværksætter- og innovationsprogrammet,
2. Støtteprogrammet for IKT-politik (informations- og kommunikationsteknologi), og
3. Programmet ”Intelligent Energi – Europa”.

Kommissionen lægger op til, at miljø – miljøinnovation og miljøteknologi – og indsatsen for små og mellemstore virksomheder organiseres som tværgående indsatser i forhold til alle tre delprogrammer, særligt delprogrammet for iværksætterier og innovation.

Forslaget er en del af Kommissionens indsats for at revitalisere Lissabonprocessen, hvilket bl.a. afspejledes i formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råds møde i Bruxelles den 22.-23. marts 2005.

Det samlede rammeprogram foreslås at udgøre 4.212,6 mio. EUR (ca. 31,4 mia. kr.) fordelt over 7 år. Den samlede beløbsramme afhænger dog af en endelig aftale om EU's budget i årene 2007-2013.

Forslaget blev præsenteret for Rådet (Konkurrenceevne) den 18. april 2005 efterfulgt af en første indledende diskussion heraf på rådsmødet (Konkurrenceevne) den 10. maj 2005.

Rådet drøftede endvidere en fremskridtsrapport den 28. – 29. november 2005. Fremskridtsrapporten lagde op til drøftelse af følgende delemler:

- Komplementariteten mellem det 7. rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling (FP 7) og CIP, særligt i relation til projekter, der videreføres til markedet, samt finansielle instrumenter og fremme af SMV's deltagelse i forskningsprojekter

- Forbindelsen mellem CIP og strukturfondene i lyset af revitalisering af Lissabon-strategien
- Øko-innovation og miljøteknologiernes rolle og deres placering og forvaltning i CIP forslaget
- Ledelses- og implementerings struktur og tværgående principper
- Evaluering af CIP.

Konklusionerne på Rådets drøftelser var,

- **at synligheden af de miljøfremmende aspekter i programmet burde højnes betydeligt**
- **at forholdet til det 7. forskningsrammeprogram samt strukturfondene burde afklares, da man ikke ønskede dobbeltfinansiering, men komplementaritet**
- **at det skulle gøres klart, at SMV var målgruppen.**

En del af medlemslandene lagde vægt på management strukturen og vigtigheden af at sørge for en effektiv koordinering af programmet.

På mødet den 13. marts 2006 er forslaget sat på dagsordenen til delvis generel indstilling.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen offentliggjorde sit forslag til rammeprogram for konkurrenceevne og innovation (CIP) den 6. april 2005.

Kommissionen foreslår, at CIP afløser følgende eksisterende programmer:

- Det flerårige program for initiativ og iværksætterånd, navnlig for små og mellemstore virksomheder (MAP-programmet),
- det flerårige program for handlinger inden for energiområdet, Intelligent Energi – Europa,
- de tre eksisterende IKT-programmer eTEN, eContent Plus og Modinis samt
- dele af det finansielle instrument for miljøet (LIFE-programmet).

Forslaget er en del af Kommissionens indsats for at revitalisere Lissabon-processen, hvilket bl.a. afspejledes i formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råds møde den 22.-23. marts 2005.

Målet er at samle et antal relevante programmer, der er af betydning for fremme af produktivitet, innovationskapacitet og bæredygtig vækst i EU, inden for en fælles ramme. Miljøspørgsmål, der er koblet til denne indsats, inddrages som et tværgående hensyn. Samlingen sker for at styrke rammevilkårene for vækst i EU, navnlig for iværksættere og små og mellemstore virksomheder.

Kommissionen baserer forslaget på artikel 156, 157(3) og 175(1) i TEU. Forslaget ekskluderer eksplicit forskning og teknologisk udvikling i relation

til artikel 166 i TEU og hermed de opgaver, der ligger i det 7. rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration. Kommissionen lægger op til, at bl.a. EØS-landene og ansøgerlandene efter aftale kan tilslutte sig CIP-programmet efterfølgende.

Forslaget til rammeprogrammet CIP er bygget op om 3 delprogrammer:

1. Iværksætter- og innovationsprogrammet,
2. Støtteprogrammet for IKT-politik (informations- og kommunikationsteknologi) og
3. Programmet ”Intelligent Energi – Europa”.

Programmet foreslås organiseret med en fælles overligger bestående af bevilling, retsgrundlag og implementeringsinstrumenter. Kommissionen lægger i forslaget op til, at implementeringsredskaberne i CIP-programmet kan understøtte flere af delprogrammerne, hvis dette giver bedre mening, og dermed styrker integrationen af rammeprogrammet. Det gælder eksempelvis fællesskabets finansielle instrumenter, infocentre og netværk.

Miljø og fokus på små og mellemstore virksomheder (SMV) foreslås at indgå som tværgående/horisontale indsatser, hvor SMV'er dog samtidig indgår i det første delprogram for iværksætteri og innovation, mens miljøinnovation og -teknologier indgår i første og tredje delprogram. Kommissionen lægger vægt på, at rammeprogrammet skal bidrage til bæredygtighed og fremme af miljøeffektiv teknologi. Forslaget lægger op til, at der afsættes flere midler set i forhold til midlerne til disse dele af det eksisterende LIFE-program.

Der foreslås samlet afsat 4.212,6 mio. EUR (ca. 31,4 mia. kr.) til hele rammeprogrammet, svarende til knap 4,5 mia. kr. om året i gennemsnit. Heraf afsættes 2,6 mia. EUR (ca. 19,3 mia. kr.) til iværksætteri- og innovationsprogrammet, hvoraf 1,1 mio. EUR (ca. 8,1 mia. kr.) reserveres til at fremme adgangen til finansiering. Der afsættes endvidere ca. 520 mio. EUR (ca. 3,9 mia. kr.) til miljøeffektiv innovation for at sikre, at den tværgående indsats får en reel vægt og styrker den allerede eksisterende indsats. Der afsættes 801,6 mio. EUR (ca. 6 mia. kr.) til delprogrammet for IKT og 780 mio. EUR (ca. 5,8 mia. kr.) til delprogrammet for intelligent energi.

Den samlede beløbsramme afhænger dog af forhandlingerne om EU's budget i årene 2007-2013, de såkaldte finansielle perspektiver.

De tre delprogrammer foreslås organiseret med hver sin forvaltningskomité, der forventes administreret under det respektive fagligt ansvarlige generaldirektorat i EU, henholdsvis Erhverv, Informationsfundet og Energi. Disse skal samtidig sikre, at aktiviteterne er i overensstemmelse med medlemsstaternes prioriteter. Forslaget lægger op til, at der fastlægges et specifikt og indikativt budget for hver af disse tre delprogrammer, men at det er muligt at omdisponere, såfremt midlerne ikke kan anvendes fornuftigt inden for et område.

Inden for Intelligent Energi – Europa eksisterer i dag et operativt agentur, der tager sig af administrationen af programmet. Kommissionen lægger op til, at det overvejes, om det med fordel kan udvides til at administrere de ikke-politiske opgaver i forbindelse med delprogram 3, og om andre områder – herunder de øvrige delprogrammer – med fordel kan administreres på tilsvarende vis.

I det nu foreliggende forslag fremgår det klart, at målgruppen primært er SMV'er. Det er således anført, at der ved implementeringen skal lægges vægt på, at rammeprogrammet er brugervenligt og administrativt enkelt. Desuden vil Kommissionen udarbejde en brugermanual, særligt med henblik på at lette deltagelsen i programmet for SMV.

Øko-innovation har fået en mere fremtrædende og synlig plads i programmet, bl.a. med en separat artikel.

Endvidere fremgår det, at CIP, det 7. forskningsrammeprogram og strukturfondene er komplementære og ikke kan anvendes til finansiering af de samme omkostninger.

Der er i forslaget lagt op til, at Kommissionen skal sikre koordinering af arbejdet mellem de tre søjler i forslaget assisteret af forvaltningskomitéen for den første søjle: Iværksætter- og innovationsprogrammet.

Forslaget skal vedtages i overensstemmelse med artikel 251 i TEU om fælles beslutningstagen.

1. Iværksætter- og innovationsprogrammet:

Kommissionen foreslår, at det eksisterende flerårige program for initiativ og iværksætterånd (MAP), det europæiske konkurrenceevneprogram, dele af det eksisterende innovationsprogram og dele af LIFE-programmet organiseres som et samlet delprogram for iværksætteri og innovation.

Delprogrammet skal tage sig af iværksætteri, industriel konkurrenceevne og innovation, herunder miljøeffektiv innovation, og vil navnlig være målrettet SMV'er. Delprogrammet dækker både industri- og serviceområdet og vil udgøre en vigtig del af EU's iværksætterhandlingsplan, der blev vedtaget i 2004, og det europæiske charter for små virksomheder.

Det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at dette delprogram er et af instrumenterne til støtte for implementeringen af den miljøteknologiske handlingsplan (ETAP).

Kommissionen foreslår, at delprogrammet skal fremme innovation ved at fokusere på "nedstrømsdelen" af forsknings- og innovationsprocessen i forhold til teknologisk innovation, herunder fremme innovationsstøttetjenester, markedsudbredelse af eksisterende ny teknologi samt udvikling af innovati-

onsprogrammer og politikker. Det vil ske ved at fremme sektorspecifik innovation, erhvervsklynger, offentlig-private innovationspartnerskaber og anvendelsen af innovationsmanagement. Desuden støttes horisontale aktiviteter, hvor innovation forstås som en forretningsproces i forbindelse med at udnytte markedsmuligheder for nye produkter og serviceydelser, og ved at gøre en indsats for at fjerne markedsfejl i forbindelse med innovation. **Ved innovation forstås såvel anvendelse af nye teknologier som ny anvendelse af allerede eksisterende teknologier og praksis.**

Kommissionen foreslår, at CIP fokuserer på at bidrage til europæiske støtte-tjenester for virksomheder og innovation. Der foreslås innovationsstøtte på *såvel* regionalt niveau *som til grænseoverskridende samarbejde*, navnlig overførsel af viden og teknologi samt forvaltning af intellektuelle og industrielle ejendomsrettigheder. Forslaget sigter desuden på udbredelse på markedet af eksisterende nye teknologier som IKT, energi og miljøteknologi samt udvikling og koordinering af nationale og regionale innovationsprogrammer.

CIP vil bidrage til at skabe gode rammer for SMV'ers deltagelse i det 7. rammeprogram for forskning, teknologi og demonstration uden at yde direkte støtte til deres deltagelse deri.

Delprogrammet for iværksætter- og innovation søger at adressere markedsfejl inden for adgang til finansiering i forhold til ansvarlig kapital, venturekapital og lån til små og mellemstore virksomheder gennem fællesskabets finansielle instrumenter under den europæiske investeringsfond (EIF). Desuden iværksættes et kapacitetsopbygningsprogram for at styrke finansielle formidlers kompetencer inden for bl.a. opfølgingsinvesteringer og teknologi.

Programmet rummer desuden en europæisk erhvervs- og innovationsstøtte-service, der skal fremme adgangen til information, samt en politikudviklingsdimension baseret på benchmarkinganalyser, studier og sammenligninger af god praksis. Endelig sigter programmet på at forbedre det regulative og administrative miljø for virksomheder.

Kommissionen lægger op til at øge adgangen til information ved at styrke europæiske støttetjenester for virksomheder og innovation, herunder Euro Info Centrene, i forhold til det indre marked, innovation, viden og teknologi samt fællesskabslovgivning.

Der foreslås afsat 2.631 mio. EUR (ca. 19,3 mia. kr.) til dette delprogram, heraf 1,1 mia. EUR (ca. 8,4 mia. kr.) til at fremme adgang til finansiering og ca. 520 mio. EUR (ca. 3,9 mia. kr.) til miljøeffektiv innovation og miljøteknologi.

2. Informations- og kommunikationsteknologi-programmet (IKT):

Kommissionen foreslår at samle tre eksisterende IKT-programmer under eEurope-initiativet, eTEN, eContent Plus og Modinis, i et samlet og mere fokuseret IKT-program. Målet er at opnå større synergi og effekt af indsatsen. Dette ligger i forlængelse af formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råds møde i marts 2005, hvor Rådet opfordrede Kommissionen til at forberede et nyt informationssamfundsinitiativ til afløsning for eEurope-handlingsplanerne. IKT-programmet skal således ses i sammenhæng med i2010-initiativet, som Kommissionen vedtog den 1. juni 2005¹.

eTEN (Transeuropæiske netværk for telekommunikation) støtter valideringen og udbredelsen af transeuropæiske IKT-baserede serviceydelser. eContent Plus-programmet, som blev endeligt vedtaget primo 2005, skal fremme udviklingen af innovativt europæisk digitalt indhold. Modinis giver økonomisk støtte til implementering af handlingsplanen eEurope 2005 gennem indsats inden for fire områder: Overvågning og sammenligning, udbredelse af bedste praksis, analyser og strategiske drøftelser samt netværks- og informationssikkerhed.

IKT-programmet skal være et af midlerne til at støtte aktioner, identificeret i i2010-initiativet. Det skal stimulere en bredere anvendelse af IKT hos borgerne, i virksomhederne og hos myndighederne og sigte mod en intensivning af de offentlige investeringer i IKT. Delprogrammet kommer til at bygge på erfaringerne fra eTEN, eContent og Modinis, samtidig med at det skal forbedre synergieffekterne mellem disse.

IKT-programmet skal støtte aktioner til udvikling af et europæisk samarbejdsområde for information og til styrkelse af det indre marked for informationsprodukter og -tjenester. Det skal søge at stimulere innovation gennem en større udbredelse af og større investeringer i IKT med det formål at udvikle et inkluderende informationssamfund samt mere effektive tjenester på områder med offentlig interesse og skabe forbedret livskvalitet. Det skal også tage fat om problemerne med fragmenteringen af det europæiske marked for digitalt indhold ved at støtte produktion og distribution af europæisk online-indhold og fremme den kulturelle og sproglige mangfoldighed i Europa.

Det er understreget, at interoperabilitet er af største vigtighed for udviklingen af informationssamfundet.

eContent Plus-programmet løber frem til udgangen af 2008, hvorefter det foreslås inkluderet i IKT-programmet under CIP.

Kommissionen foreslår, at der afsættes 801,6 mio. EUR (ca. 6 mia. kr.) til dette delprogram, eksklusiv finansieringen af eContent i 2007-2008 på i alt 93,4 mio. EUR.

¹ Kommissionens meddelelse: i2010 – Et europæisk informationssamfund for vækst og beskæftigelse – KOM(2005) 229

3. Intelligent Energi-programmet:

Forslaget lægger op til en fortsættelse og udvidelse af det eksisterende intelligente energi-program inden for det foreslåede rammeprogram. Målet er at støtte bæredygtig energiudvikling, miljøbeskyttelse, forsyningsikkerhed og konkurrenceevne samt fremme implementeringen af fællesskabslovgivning på området. Delprogrammet søger derfor at bidrage til udvikling og implementering af de energireguleringsmæssige rammer, øge investeringsniveauet i nye og bedst ydende teknologier, øge anvendelsen og efterspørgslen efter energieffektivitet, vedvarende energiresourcer og energi-diversificering (brug af forskellige energikilder), også inden for transportområdet. Dette bidrager ligeledes til en positiv miljøgevinst.

For at opnå større markedsgennemtrængning for vedvarende energikilder og forbedre energieffektiviteten er der behov for en fællesskabsindsats, navnlig i forhold til standardisering af udstyr, udbredelsen af teknologi og af bedste praksis for management. Desuden er der brug for at accelerere investeringer og stimulere markedsoptagelse af innovative teknologier til vedvarende energi. Dette vil bidrage til udbredelse af miljøteknologi og et forbedret miljø.

Delprogrammet er fællesskabets ikke-teknologiske program inden for energiområdet med fokus på at fjerne ikke-tekniske barrierer, skabe markedsmuligheder og øge opmærksomheden.

Forslaget lægger op til, at COOPENER, den eksterne dimension af det eksisterende program, overflyttes til EU's eksterne *politikker og videreføres som instrument deri*.

Kommissionen foreslår, at intelligent energi-programmet organiseres om fortsættelsen af programmerne SAVE, ALTENER og STEER:

- SAVE: Programmet for energieffektivitet og den rationelle brug af energi, navnlig i bygninger og industrien.
- ALTENER: Programmet for nye og vedvarende energikilder for centraliseret og decentraliseret produktion af elektricitet og varme og deres integration i de lokale miljø- og energisystemer.
- STEER: Programmet for energiaspekter ved transport, diversificering af brændstoffer, herunder vedvarende energikilder, og energieffektivitet inden for transportområdet.

Der er efter et par års drøftelser mellem Kommissionen, Europa-Parlamentet oprettet en ”intelligent energi-styrelse (Intelligent Energy Executive Agency). Kommissionen foreslår, at der gennemføres en vurdering af, om man med fordel kan organisere administrationen af delprogrammet ved hjælp af en udvidelse af denne styrelse, som er oprettet i forbindelse med generaldirektoratet for transport og energi. Politikbeslutninger vil dog ikke blive uddelegeret til agenturet. Der er nu nedsat en

programkomité under Kommissionen med medlemslandenes repræsentanter, som beslutter arbejdsprogrammer for IEE-programmet.

Kommissionen foreslår, at der afsættes 780 mio. EUR (ca. 5,8 mia. kr.) til dette delprogram.

I øjeblikket arbejdes ihærdigt både fra formandskabet, flere medlemslande (bl.a. Frankrig og Holland), energikommissæren og parlamentets side for at få opprioriteret de energipolitiske emner – af flere, aktuelle grunde.²

Blandt de forslag, der drøftes i disse dage, er opstilling af en strategi for en ny europæisk forskningsplan for energi/miljøteknologi. Strategien ses som central i at skabe og bevare globale styrkepositioner for EU – i modsat fald vil Europa sakke agterud.

De politiske ønsker synes altså at gå i retning at udvikle energiaktiviteterne betydeligt i forhold til de hidtidige udmeldinger.

På mødet den 13. marts 2006 er forslaget sat på dagsordenen til delvis generel indstilling. Rådet vil få forelagt forslaget med de ændringer, som er resultatet af forhandlingerne mellem medlemslandene og bemærkningerne fra Rådet.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets holdning foreligger endnu ikke.

Forslaget behandles i Udvalget om Industri, Forskning og Energi. Det foreligger ikke oplyst, hvornår forslaget vil blive sat på Parlamentets dagsorden, men det forventes at ske i april 2006.

3. Nærhedsprincippet

Programmet er et fællesskabsinstrument, der afløser en række eksisterende programmer, der bl.a. støtter tiltag i medlemsstaterne, udbredelse af bedste praksis og fremme af adgang til finansiering via den Europæiske Investeringsfond (EIF). Ansvar for herfor deles mellem Kommissionen og medlemsstaterne. Inden for en række af indsatsområderne er der tale om brug af den åbne koordinationsmetode.

² *Kommissionen har januar 2006 færdiggjort sin årlige statusrapport for fremdriften i Lissabon processen. Ifølge denne rapport er energi blandt de fire højest prioriterede områder til opnåelse af målene om mere vækst og beskæftigelse. En fælles energipolitik, der styrker forsyningssikkerhed, konkurrenceevne og miljøbeskyttelse (præcist samme komponenter som i IEE's målsætning), er et centralt tema.*

Det er derfor regeringens vurdering, at Kommissionens forslag er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Forslaget påvirker ikke gældende dansk ret.

5. Høring

Forslaget blev den 29. april 2005 sendt til høring i EU-specialudvalgene for Konkurrenceevne og vækst, IT og Telekommunikation, Miljø samt Energi. Der er kommet bemærkninger fra:

DI, Dansk Handel og Service (DHS), Handel, Transport og Serviceerhvervene (HTS), LO, Fagligt Fælles Forbund (3F), FTF, Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA), Danmarks Naturfredningsforening (DN) og Advokatrådet, der alle bakker op om programmet.

DI støtter en styrket innovationsindsats og sammenlægningen af programmer, herunder at SMV-politikken indgår som tværgående indsats og betoner, at de administrative byrder – især for SMV'er – skal minimeres. DI ønsker tæt koordination med 7. rammeprogram, og at EU's indsats er overskuelig og komplementær ift. den nationale indsats. I indsatsen for adgang til finansiering bør pre-seed og mikrofinansiering tilrettelægges inden for en national ramme. EU bør støtte fremme af risikovillig kapital og et transeuropæisk venturemarked. Generel erhvervsservice bør drives på markedsvilkår. DI støtter, at miljø indgår som horisontal indsats, og "Intelligent energi", der ønskes udbredt til andre energiteknologier, og at adgangen til kapital på energiområdet skal forbedres.

DHS støtter fokus på SMV'er og innovation, herunder navnlig SMV'ers, og at der sker en strømlining og øget synergi. DHS ønsker en afklaring af de konkrete tiltag. DHS ønsker, at der tages afsæt i virksomhedernes realitet, at aktiviteterne er lettilgængelige, relevante og målrettet SMV'er, samt benytter troværdige kanaler – DHS foreslår her de sektorspecifikke erhvervsorganisationer. DHS er imod en reduktion af budgettet. Såfremt der skæres i forslagens budget, ønsker DHS dog, at det sker ift. delprogram 3.

HTS ser CIP som et godt supplement til 7. rammeprogram og støtter CIPs fokus på brugerdriven innovation og serviceerhvervene. HTS støtter, at CIP målrettes SMV'er, herunder navnlig ift. adgang til finansiering og innovationsforanstaltninger, og støtter en bred innovationstilgang. HTS støtter strømliningen af IKT-programmerne, navnlig eTEN og eContent Plus, og ser gerne øget budget til delprogram 2, da IKT bidrager til brugerdriven innovation.

LO støtter, at miljø indgår som horisontal indsats. LO ønsker et tæt samspil ift. det 7. rammeprogram og samtænkning af forsknings- og innovationskæden, der dog ikke må ses som en lineær proces. Der er behov for mere effektive instrumenter til spredning af viden og fremme af innovation, herun-

der brugerdreven innovation, navnlig ift. SMV'er. Hele vidensinfrastrukturen, herunder erhvervsklynger, OPP og uddannelser og teknologiske formidlere ift. innovation mv., bør inddrages, bl.a. ift. innovative netværk og partnerskaber. Desuden skal medarbejderne inddrages i innovationsprocessen.

3F støtter forslaget, men efterlyser den sociale dimension, arbejdstagerrettigheder og et godt arbejdsmiljø deri. Dette gælder specifikt i delprogram 1 og 3. Desuden ser 3F det som vigtigt, at delprogram 3 inddrager øget beskæftigelse, arbejdstagerrettigheder og et godt arbejdsmiljø i bæredygtig energiudvikling.

FTF lægger vægt på at revitalisere denne del af Lissabon-processen og intentionen om at understøtte rammebetingelserne. FTF støtter den foreslåede organisering af miljøindsatsen og ønsker herunder offentlig/private innovationspartnerskaber. FTF ønsker, at CIP understøtter videnssamfundets infrastruktur, herunder det offentlige rolle.

DANVA erklærer sig enig i, at der er markedsfejl på området for miljøteknologi, og tolker forslaget, som at vand- og kloakforsyning fortsat kan få tilskud til innovationsprojekter, men ønsker eksplicit området nævnt i forslaget. Desuden ønskes større synlighed for miljøprojekter og økoinnovation.

DN støtter økoinnovations placering i delprogram 1 og energieffektivitet og vedvarende energi i delprogram 3, men ønsker budgettet øget for disse. DN efterlyser afklaring af begrebet økoinnovation, der bør rumme teknologier, produktionsprocesser, serviceydelser og udbredelse af eksisterende teknologier, der understøtter EU's miljømål. CIP bør forbedre markedsbetingelserne for miljøinnovation, og at DN ønsker fastsat minimumsbeløb afsat til miljøindsatsen. Endelig ønskes screening af alle delprogrammernes initiativer ift. overensstemmelse med EU's miljølovgivning.

Advokatrådet støtter regelforenklning og muligheden for at opnå synergieffekter ved at samle en række programmer i ét. Advokatrådet forbeholder sig muligheden for yderligere kommentarer fsva. påvirkning af dansk ret, til det endelige forslag foreligger.

DA har ingen bemærkninger til forslaget.

6. Andre landes holdninger

Medlemsstaterne har udtrykt sig generelt positivt om forslaget, ikke mindst da CIP overordnet set ligger i forlængelse af Det Europæiske Råds anmodning fra forårstopmødet den 22.-23. marts 2005 om midtvejsevaluering af Lissabon-strategien.

7. Dansk holdning

Danmark arbejder for at styrke Lissabon-processen. Det er derfor centralt for den danske holdning, at forslaget bidrager positivt til konkurrenceevne

og innovation, herunder styrker erhvervslivets europæiske rammebetingelser. Danmark *ønsker*, at der i CIP **bliver mulighed for at støtte op om udvikling af** brugerdriven innovation. Det er tillige centralt, at der bliver tale om en reel merværdi i forhold til videreførelsen af de eksisterende programmer. Der lægges derfor også vægt på, at programmet skal bidrage til at underbygge og styrke indsatsen, men at der også sikres en fortsat effektiv koordination og udvikling af de enkelte politikområder.

Fra dansk side lægges vægt på, at rammeprogrammet skal bidrage til opfyldelse af EU-fastsatte mål på energi- og miljøområdet, og at forslaget udformes således, at indsatsen underbygger og styrker indsatsen.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes ikke i sig selv at få lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget til rammeprogram for konkurrenceevne og innovation vil i givet fald afløse en række eksisterende programmer. Den finansielle ramme vil indgå som en del af forhandlingerne om det finansielle perspektiv for 2007-2013.

Det samlede rammeprogram foreslås at udgøre 4.212,6 mio. EUR (ca. 31,4 mia. kr.) fordelt over 7 år. Det foreslåede budget for rammeprogrammet er indikativt, idet EU's samlede budget endnu ikke er vedtaget, men der er tale om en væsentlig forøgelse – godt en fordobling - i forhold til budgetterne for de nuværende programmer, som foreslås videreført under CIP. Danmark betaler ca. 2 % af EU's samlede budget, hvorfor den danske andel af rammeprogrammet vil udgøre ca. 628 mio. kr.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget til rammeprogram forventes ikke i sig selv at have samfundsøkonomiske konsekvenser. En styrket indsats inden for de forventede indsatsområder må forventes at styrke iværksætter, små og mellemstore virksomheders forhold, innovation og udbredelsen af informations- og kommunikationsteknologi samt bidrage til forbedrede miljø- og energiforhold, hvilket må forventes at bidrage til styrket økonomisk vækst.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Det er i forslaget til rammeprogrammet understreget, at programmet skal tage særlig hensyn til SMV's behov og skabe SMV-venlige programmer og mål.

Det skønnes derfor, at rammeprogrammet ikke vil føre til øgede administrative byrder.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketinget blev orienteret om forslaget forud for Kommissionens præsentation heraf på Rådet (Konkurrenceevne) den 18. april 2005 samt i forbindelse med orienteringen forud for Rådsmødet (Konkurrenceevne) den 10. maj 2005 og den politiske drøftelse den 28. – 29. november 2005.

4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om tjenesteydelser i det indre marked, KOM(2004) 2 endelig

Revideret notat (ændringer markeret med fed).

Resumé

Kommissionen fremlagde den 13. januar 2004 et direktivforslag, (KOM(2004) 2 endelig), som skal fjerne hindringer for tjenesteyderes etableringsfrihed og for den fri udveksling af tjenesteydelser mellem medlemsstaterne. Forslaget er et væsentligt element i Lissabon-strategien, som sigter på at forbedre rammerne for vækst og beskæftigelse i EU.

Forslaget er opdelt i tre hovedafsnit. Det drejer sig om følgende:

- Etableringsdelen, der skal styrke virksomheders adgang til at etablere sig i hele det indre marked. Denne del indebærer bl.a., at medlemsstaterne skal screene deres lovgivning for at sikre, at den ikke indeholder ulovlige krav, der hindrer tjenesteydere i at etablere sig.
- Tjenesteydelsesdelen, der skal forbedre den fri handel med levering af midlertidige tjenesteydelser på tværs af landegrænser. Kommissionen foreslår dette forbedret ved indførelse af et oprindelseslandsprincip. Princippet indebærer, at tjenesteydere som udgangspunkt kun skal være omfattet af den medlemsstats lovgivning, som de er etableret i for så vidt angår udøvelse af tjenesteydelser i andre medlemsstater. Forslaget indeholder dog en række undtagelser til princippet.
- Harmoniseringsdelen, hvori der fastsættes en række fælles regler, der angår tjenesteydernes kvalitet. Disse regler indebærer bl.a., at tjenesteyderne forpligtes til at give en række oplysninger til modtagerne.

Europa-Parlamentet afsluttede sin førstebehandling af direktivforslaget ved en afstemning i plenarforsamlingen den 16. februar 2006. Parlamentet har bl.a. foreslået en række undtagelser til forslagets anvendelsesområde, samt at oprindelseslandsprincippet erstattes med et princip om frihed til at levere tjenesteydelser.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen fremsatte den 13. januar 2004 direktivforslaget om tjenesteydelser i det indre marked, (KOM(2004) 2 endelig). Forslagets hjemmelsgrundlag er traktatens artikel 47, stk. 2, og artikel 55 samt traktatens artikel 71 og artikel 80, stk. 2. Vedtagelse af forslaget skal ske med kvalificeret flertal i Rådet i fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet, jf. Traktatens artikel 251.

Forslaget blev præsenteret for Rådet (Konkurrenceevne) den 11. marts 2004. På rådsmødet (Konkurrenceevne) den 17.–18. maj 2004 var forslaget på dagsordenen under punktet eventuelt, hvor det irske formandskab orienterede om status for arbejdet. På rådsmødet (Konkurrenceevne) den 6. juni 2005 fremlagde det luxembourgiske formandskab en fremskridts-

rapport. Det britiske formandskab fremlagde opdateret fremskridtsrapport på rådsmødet (Konkurrenceevne) den 29. november 2005.

Drøftelserne i rådsarbejdsgruppen under det britiske formandskab tog udgangspunkt i det arbejde, der var udført under det luxembourgiske formandskab. Det luxembourgiske formandskab fremlagde ændringsforslag om bestemmelserne i kapitel 2, 4, og 5 (tjenesteyderes etableringsfrihed, tjenesteydelsers kvalitet og myndigheders gensidige bistand og tilsyn). **Det britiske formandskab har fremlagt ændringsforslag om bestemmelserne i kapitel 1, 3 og 6 (almindelige bestemmelser, fri udveksling af tjenesteydelser og kontrol).**

Notatet tager udgangspunkt i det britiske formandskabs konsoliderede direktivtekst.

Anvendelsesområde

Målet med forslaget er at sikre virksomheders etableringsfrihed, at sikre virksomheders og forbrugeres ret til udveksling af tjenesteydelser på tværs af medlemsstaternes landegrænser og parallelt hermed at sikre tjenesteydelsernes kvalitet og tilliden mellem medlemslandene.

Direktivforslaget finder anvendelse på tjenesteydelser, der udføres af tjenesteydere, som er etableret i en medlemsstat.

Tjenesteydelser defineres som ”enhver selvstændig erhvervsvirksomhed, jf. traktatens artikel 50, der består i at udføre en ydelse, for hvilken der betales en økonomisk modydelse”. Der refereres dog ikke til aktuelle måder at betale for en given tjenesteydelse på, og definitionen forudsætter ikke betaling fra modtageren. Et eksempel herpå er sundhedsydelser, jf. artikel 23 om godtgørelse af udgifter til lægebehandling afholdt i et andet EU-land.

Tjenesteydelser, der har karakter af myndighedsudøvelse, og tjenesteydelser, som det offentlige udfører på det sociale, kulturelle, uddannelsesmæssige og retlige område, er undtaget.

Desuden er følgende sektorer undtaget: Finansielle tjenesteydelser (fx bankydelser, kreditgivning, forsikring, investering, pension mv.), elektroniske kommunikationstjenester og netværk, der er reguleret af direktiverne i ”telepakken” fra 2002, transporttjenester som fx bus- og toglinjer – dog med undtagelse af pengetransport og transport af afdøde personer – **samt spil, hvor indsatsen er penge (fx lotterier). Endvidere fremgår det af forslaget, at skatter og afgifter udelukkes fra forslagets anvendelsesområde.**

Forslaget forpligter ikke medlemsstaterne til at liberalisere tjenesteydelser af almen økonomisk interesse samt afskaffe monopoler. Forslaget berører ikke medlemsstaternes frihed til i overensstemmelse med fællesskabslovgivningen at fastlægge, hvad de betragter som

tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, hvordan disse tjenesteydelser bør tilrettelægges og finansieres, og hvilke specifikke forpligtelser, de bør være underlagt.

Det præciseres desuden, at i tilfælde af konflikt mellem direktivet og sektorspecifik fællesskabslovgivning vil sidstnævnte være gældende.

Etablering i en anden medlemsstat forudsætter ifølge forslaget en virksomheds udøvelse af en økonomisk aktivitet fra et fast etableringssted i medlemsstaten for en længere periode, uanset i hvilket land virksomhedens hovedkontor ligger.

Fri udveksling af tjenesteydelser over landegrænser defineres i forslaget som de tilfælde, hvor en virksomhed kun ønsker at levere ydelser til modtagere i et andet medlemsland på midlertidig basis uden at etablere sig dér. Det kunne fx være et dansk konsulentfirma, som kortvarigt rejser til Tyskland for at rådgive sin tyske kunde om reorganisering af salgsafdelingen, for derefter at returnere til Danmark.

Etableringsfrihed for tjenesteydere

Medlemsstaterne skal undersøge og – såfremt der er behov herfor – forenkle procedurer og formaliteter i forbindelse med adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed.

En medlemsstat skal i relation til nationale krav om bevis for opfyldelsen af et krav i form af certifikater, attester mv. acceptere ethvert dokument fra en anden medlemsstat, hvis dokumentet tjener samme formål, eller indeholder oplysninger, hvorved kravet opfyldes. Dette omfatter ikke dokumenter omfattet af artikel 50 i direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. En medlemsstat kan desuden kræve dokumenter fremlagt i originaler m.v., hvis kravene bl.a. er objektivt begrundet i et tvingende alment hensyn.

Kvikskranke

Der lægges op til, at hver medlemsstat **senest den 31. december 2008** skal etablere kvikskranke, hvor virksomheder har én indgang til alle nødvendige informationer og til alle procedurer og formaliteter i forbindelse med at få adgang til at udøve virksomhed i det pågældende land. Alle procedurer og formaliteter skal kunne opfyldes elektronisk via kvikskranke.

Etablering af kvikskranke berører ikke fordelingen af opgaver eller beføjelser mellem kompetente myndigheder i en medlemsstat.

Tilladelsesordninger/autorisationer

Myndighedens kriterier for udstedelse af tilladelser skal være ikke-diskriminerende, objektivt begrundet i tvingende almene hensyn, proportionale, gennemsigtige og offentliggjort på forhånd.

En tilladelse må ikke være af begrænset varighed, medmindre tilladelsen fornyes automatisk, antallet af mulige tilladelser er begrænset eller den begrænsede varighed er objektivt begrundet i et tvingende alment hensyn.

Tilladelsesprocedurer og –formaliteter skal bl.a. være klare, og give ansøgerne sikkerhed for, at deres anmodning vil blive behandlet objektivt og uvildigt. Anmodninger skal behandles hurtigst muligt og inden for en rimelig svarfrist, som er oplyst på forhånd.

De nationale tilladelsesordninger skal gennemgå en gensidig evaluering- og konsultationsprocedure efter direktivets ikrafttræden. Hvert land skal fremlægge en rapport om sine tilladelsesordninger til Kommissionen. Rapporterne viderefremmes til de øvrige lande, der herefter afgiver bemærkninger, og på baggrund heraf forelægger Kommissionen sin sammenfattende rapport for Europa-Parlamentet og Rådet, eventuelt ledsaget af forslag til yderligere initiativer.

Forbudte krav og krav, der skal evalueres

Medlemslandene skal, i overensstemmelse med EF-domstolens praksis, fjerne krav til udenlandske virksomheder i det omfang, de fx diskriminerer ved at stille krav om nationalitet eller forbyder samtidig etablering i flere lande.

Der skal desuden ske en evaluering af krav i de nationale regler (**fx vedrørende kvantitative eller territoriale begrænsninger, forbud mod at have flere forretningssteder på samme stats område og minimumsantal af ansatte**) med henblik på at vurdere, om disse krav lever op til betingelser om at være ikke-diskriminerende, objektivt begrundet i tvingende almene samfundshensyn samt proportionale.

Efter direktivets ikrafttræden må medlemsstater indføre nye krav, i det omfang de er i overensstemmelse med ovennævnte betingelser.

Fri udveksling af tjenesteydelser

Oprindelseslandsprincippet

Oprindelseslandsprincippet indebærer, at tjenesteydere som udgangspunkt kun er omfattet af reglerne i det land, hvor de er etableret, når de leverer ydelser i andre medlemsstater. Fx vil håndværkere, rådgivere og rengøringselskaber, der driver virksomhed fra Malmø, men tilbyder og leverer deres ydelser i København, skulle overholde svensk lovgivning og ikke dansk lovgivning, medmindre særlige krav i dansk lovgivning er omfattet af en af direktivets undtagelser til oprindelseslandsprincippet. **Princippet omfatter alle krav, der finder anvendelse på adgang til at optage eller udøve servicevirksomhed. Dette omfatter dog bl.a. ikke strafferetlige bestemmelser, der omfatter individuelle handlinger, og**

som ikke specifikt regulerer adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed.

Forslaget indebærer desuden, at oprindelseslandet har pligt til at føre kontrol med de tjenesteydere, der er etableret på landets område, også i forhold til tjenesteydernes leverancer til og i andre medlemsstater. Dette ansvar indebærer dog ikke, at myndighederne i oprindelseslandet selv skal udføre kontrol på modtagerlandets område; det er myndighederne i modtagerlandet, der skal træffe foranstaltninger hertil i henhold til forslagens bestemmelser om forpligtelser til gensidig bistand mellem nationale myndigheder.

Forslaget indeholder en række generelle undtagelser til oprindelseslandsprincippet. Det gælder fx:

- Områder dækket af udstationeringsdirektivet, **og områder i forhold til øvrige arbejds- og ansættelsesvilkår, der er dækket af Romkonventionen**
- **Arbejds- og ansættelsesvilkår for medarbejdere, der rekrutteres i værtslandet, samt sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen generelt**
- **Sundhedsydelser og sociale ydelser**
- Bestemmelserne i afsnit II i forslag til direktiv om gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer for lovregulerede erhverv
- Tjenesteydelser, der er omfattet af et forbud i modtagerlandet i henhold til hensynet til den offentlige orden, offentlige sikkerhed, folkesundhed, dyr eller miljøet
- Særlige krav i modtagerlandet, som er direkte forbundet med de særlige kendetegn eller den risiko, som tjenesteyderen eller tjenesteydelsen medfører, på det sted, hvor tjenesteydelsen udføres, og som skal overholdes for at sikre opretholdelsen af den offentlige orden og sikkerhed, beskyttelsen af folkesundheden, dyr og miljøet
- **Forbrugeraftaler**

Foruden dette indeholder forslaget en række midlertidige og individuelle undtagelser til princippet. Der kan træffes individuelle foranstaltninger over for en tjenesteyder vedrørende et af følgende områder: Sikkerhed og folkesundhed, udøvelse af erhverv i sundhedssektoren og beskyttelse af den offentlige orden, især i forbindelse med beskyttelse af mindreårige. Det er dog en betingelse, at oprindelsesstatens lovgivning ikke vil yde en tilsvarende beskyttelse af tjenesteydelsesmodtageren, hvis oprindelsesstaten greb ind, at man har anmodet oprindelsesstaten om at træffe foranstaltninger over for den pågældende tjenesteyder, at oprindelsesstaten ikke har truffet nogen eller kun utilstrækkelige foranstaltninger, og endelig at Kommissionen og oprindelsesstaten oplyses om de foranstaltninger, som der træffes.

Tjenestemodtageres rettigheder

Medlemsstaterne må ikke diskriminere tjenestemodtagere – fx i forhold til nationalitet eller opholdssted – eller pålægge disse unødige restriktio-

ner, fx ved krav om at indhente tilladelse til fra en anden medlemsstat eller afgive en erklæring hos disse.

Specifikt for sundhedsområdet indebærer forslaget, at medlemsstaterne ikke kan gøre udgifter til anden behandling end hospitalsbehandling i en anden medlemsstat betinget af udstedelsen af en tilladelse.

Udstationering af arbejdstagere

Myndighederne – eller arbejdsmarkedets parter - i det land, hvortil en medarbejder udstationeres, foretager de nødvendige efterprøvninger, inspektioner og undersøgelser for at sikre overholdelse af de bestemmelser om ansættelses- og arbejdsvilkår, der finder anvendelse i henhold til udstationeringsdirektivet.

I forbindelse med udstationering af medarbejdere må medlemsstaterne, hvor tjenesteydelsen udføres, ikke kræve, at tjenesteyderen eller den udstationerede medarbejder pålægges forpligtelser om fx at indhente en tilladelse hos myndighederne, at være registreret hos myndighederne, at afgive en erklæring eller have en etableret repræsentant i landet. Medlemsstaterne må dog fortsat kræve en enkelt erklæring, hvis fx tungvejende grunde vedrørende beskyttelse af arbejdstagerne taler for det, og hvor der er særlig risiko for, at betingelser og vilkår ikke overholdes. Medlemsstaterne må også stille krav om, at én af de udstationerede arbejdstagere udpeges som repræsentant.

Det præciseres i én af betragtningerne, at forslaget ikke berører retstilstanden i medlemsstaterne for så vidt angår kollektive kampskridt. Det berører heller ikke forhandlinger om og indgåelse af kollektive overenskomster.

Når en tjenesteyder udstationerer en arbejdstager, der er statsborger i et tredjeland, må myndighederne ikke kræve, at den udstationerede medarbejder har indrejse-, udrejse- opholds- eller arbejdstilladelse. Dette omfatter ikke medlemsstaternes mulighed for at kræve, at statsborgere fra tredjelandslande, der ikke er omfattet af gensidighedsordningen i Schengen-aftalen, skal være i besiddelse af et visum eller en opholdstilladelse, eller at tredjelandstatsborgerne skal melde sig til kompetente myndigheder. Oprindelsesmedlemsstaten har pligt til at sørge for, at tjenesteydere kun udstationerer arbejdstagere, der opholder sig lovligt i medlemsstaten og har lovlig beskæftigelse.

Tjenesteydelsernes kvalitet og kontrol

Forslaget indeholder en række bestemmelser om harmonisering og indførelse af minimumskrav på udvalgte områder vedrørende oplysningspligt (fx navn, adresse og om virksomheden er optaget i et handelsregister), erhvervsforsikring og eftersalgsgarantier.

Ifølge forslaget skal medlemsstaterne ophæve alle generelle forbud mod lovregulerede erhvervs kommercielle kommunikation, samt

sørge for, at lovregulerede erhvervs reklamer overholder faglige regler om bl.a. erhvervenes uafhængighed og integritet.

I forslaget anbefales udvikling af frivillige europæiske standarder på tjenesteydelsesområdet.

Forslaget indeholder en række bestemmelser om administrativt samarbejde mellem medlemsstaterne. Myndighederne yder hinanden bistand og træffer relevante foranstaltninger med henblik på et effektivt samarbejde for at sikre tilsynet med tjenesteyderne. Anmodninger om oplysninger, kontroller mv. skal være behørigt begrundet, og har en medlemsstat problemer med at imødekomme en anmodning, underretter denne hurtigt den medlemsstat, der har fremsat anmodningen.

Efter anmodning fra en anden medlemsstat giver oprindelsesmedlemsstaten oplysninger om de tjenesteydere, der er etableret på dens område, samt foretager kontroller, inspektioner m.v. Myndighederne handler inden for rammerne af de beføjelser, der er tillagt dem i deres egen medlemsstat.

Medlemsstaterne sikrer, at de tilsynsbeføjelser, der er fastsat i lovgivningen, også gælder, når en tjenesteyder midlertidigt begiver sig til en anden medlemsstat for at udføre en tjenesteydelse. Dette berettiger eller forpligter dog ikke oprindelsesmedlemsstaten til at kontrollere faktiske forhold i værtslandet.

Myndighederne i værtslandet skal på anmodning fra oprindelseslandet føre tilsyn med, at en tjenesteyder handler i overensstemmelse med lovgivningen i tjenesteyderens oprindelsesland. Myndighederne handler inden for rammerne af de beføjelser, der er tillagt dem i deres egen medlemsstat. Værtslandet kan på eget initiativ undtagelsesvist foretage foranstaltninger over for en tjenesteyder, som har sit forretningssted i en anden medlemsstat og foretage inspektioner på eget initiativ, såfremt det udelukkende består i at konstatere konkrete forhold, er ikke-diskriminerende og objektivt begrundet.

Adfærdskodekser og yderligere harmonisering

Der lægges op til, at medlemsstaterne i samarbejde med Kommissionen tilskynder de berørte parter til at udarbejde adfærdskodekser på fællesskabsplan med henblik på at fremme tjenesteydernes kvalitet. Det gælder navnlig vedrørende lovregulerede erhvervs kommercielle kommunikation og fagets adfærdsregler samt betingelserne for ejendomsægteres virksomhed.

Senest et år efter direktivets ikrafttræden undersøger Kommissionen muligheden for at fremsætte forslag til harmonisering vedrørende regler for pengetransport og retslig inkasso. Kommissionen undersøger endvidere,

hvorvidt der er behov for at træffe yderligere initiativer, fx på områder, der bliver afdækket i forbindelse med den gensidige evalueringsprocedure.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet afsluttede sin første læsning med afstemning i plenarforsamlingen den 16. februar 2006. Den samlede pakke af ændringsforslag blev vedtaget med 391 stemmer for og 213 imod og omfattede bl.a. det kompromis, som den konservative gruppe (EPP) og den socialdemokratiske gruppe (PSE) indgik i dagene forud for afstemningen. Hovedelementerne i de væsentligste ændringsforslag gengives i det følgende.

Parlamentets ændringsforslag indeholder bl.a. forslag om, at oprindelseslandsprincippet erstattes med et princip om: Frihed til at levere tjenesteydelser. Det nye princip slår fast, at medlemsstaterne skal respektere tjenesteudøveres ret til at udøve tjenesteydelser i andre medlemsstater, og at udøvelsen af tjenesteydelser kun må begrænses, hvis kravene er nødvendige, ikke-diskriminerende og proportionale. Princippet indeholder også en sikkerhedsventil i relation til krav, der angår udøvelsen af tjenesteydelsesvirksomhed, og som er begrundet i en række hensyn (den offentlige orden og sikkerhed, miljøbeskyttelse og befolkningens sundhed).

Der var desuden flertal i Parlamentet for at undtage følgende fra direktivets anvendelsesområde: Arbejdsmarkedsforhold, herunder kollektive overenskomster og konfliktret, international privatret, sundhed, spil og lotterier, skattespørgsmål, juridiske tjenesteydelser, audiovisuelle tjenesteydelser, offentlig myndighed, tjenesteydelser der har et socialt velfærdsformål, sociale tjenesteydelser, nationale sociale sikringsystemer og tjenesteydelser inden for vagtvæsen og sikkerhed.

Derudover var der et stort flertal i Parlamentet for at udelade artikel 23 (vedrørende refusion af sundhedsydelser), artikel 24 (kontrolbestemmelser vedrørende udstationering) og artikel 25 (kontrolbestemmelser vedrørende tredjelandsborgere).

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da det ikke sigter mod detaljeret og systematisk harmonisering af national regulering på tjenesteydelsesområdet, men alene tilvejebringer en retlig ramme til sikring af den traktatfæstede etableringsfrihed og den frie udveksling af tjenesteydelser.

Regeringen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Målet med forslaget er at sikre virksomheders etableringsfrihed, at sikre virksomheders og forbrugeres ret til udveksling af tjenesteydelser på tværs af medlemsstaternes landegrænser, og endelig parallelt

hermed at sikre tjenesteydernes kvalitet og tilliden mellem medlemslandene.

Disse mål vil ikke i tilstrækkelig grad kunne opfyldes af medlemslandene, men bedre ved handling på fællesskabsplan, eftersom tjenesteydere og tjenestemodtagere skal kunne operere i ikke blot ét eller to, men i alle medlemslande. Dette sikres ikke ved nationale eller bilaterale initiativer, men ved initiativer på fællesskabsplan.

4. Gældende dansk ret

Forslaget er et rammedirektiv, og et bredt udvalg af dansk ret kommer i berøring med direktivforslaget. For så vidt angår gennemførelsen af oprindelseslandsprincippet vil der bl.a. skulle tages stilling til, hvilken offentligtreguleret regulering, der ikke længere skal finde anvendelse på udenlandske tjenesteydere, som leverer en tjenesteydelse her i landet. Straffebestemmelser i den danske særlovgivning vil endvidere skulle tillægges ekterritorial virkning, således at danske tjenesteydere kan straffes for overtrædelse af dansk særlovgivning ved aktiviteter i de øvrige medlemsstater.

5. Høring

Forslaget blev sendt i bred høring den 27. februar 2004. Forslaget har desuden været behandlet af EU-specialudvalget for Konkurrenceevne og Vækst den 10. november 2004.

Følgende parter har haft bemærkninger til direktivforslaget: Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, CO-industri, Den Almindelige Danske Lægeforening, BAT-Kartellet, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Rederiforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Handel & Service, Dansk Industri, Dansk Standard, Dansk Textil Union, Dansk Tipstjeneste, Dansk Vand- og Spildevandsforening, Danske Maritime, Den Danske Dyrlægeforening, Det Kommunale Kartel, Finansrådet, Forbrugerrådet, Forsikring & Pension, FTF, HK Handel, HTS, Håndværksrådet, Landsorganisationen i Danmark, Realkreditrådet, De Samvirkende Købmænd.

Følgende parter har meddelt, at de ikke har bemærkninger til direktivforslaget: DANAK, Danmarks Miljøundersøgelser, Foreningen Registrerede Revisorer, Værdipapircentralen A/S.

Generelle bemærkninger til direktivforslaget

Advokatrådet påpeger, at forslaget ikke afgrænser dets anvendelsesområde tilstrækkeligt præcist, hvorved der opstår en usikker retstilstand. Forslaget angiver efter artikel 3, at det ikke udelukker anvendelse af bestående regler, men dette synes alligevel ikke at være tilfældet efter bestemmelserne i forslagens artikler 14 og 15 om forbudte krav og krav, der skal evalueres.

Definitionen af en tjenesteydelse i forslagets forstand er ikke tilstrækkelig præcis. Endelig savnes en beskrivelse af forslagets harmoniseringsgrad.

Danmarks Apotekerforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Ejendomsmægler Forening, Dansk Handel & Service, Dansk Industri, Dansk Rederiforening, Dansk Textil Union, Danske Maritime, HTS og Håndværksrådet udtrykker generel støtte til forslagets intentioner om en realisering af det indre marked for tjenesteydelser.

Advokatrådet, Dansk Handel og Service, Dansk Industri, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Vand- og Spildevandsforening, Den Almindelige Danske Lægeforening, Den Danske Dyrlægeforening, HK Handel og Landsorganisationen i Danmark giver udtryk for enighed i behovet for fortsat analyse forud for endelig stillingtagen til detaljerne i forslaget.

Advokatrådet og Forbrugerrådet tilslutter sig intentionen om at skabe et indre marked for serviceydelser, men finder på det foreliggende grundlag direktivforslaget helt uacceptabelt.

Det Kommunale Kartel finder, at forslaget i sin nuværende form bør trækkes tilbage.

Landsorganisationen i Danmark indstiller, at regeringen redegør nærmere for konsekvenserne af forslagets regler på social- og sundhedsområdet.

Etableringsadgangen og gældende autorisationskrav

En række bemærkninger knytter sig til adgangen for andre medlemsstaters tjenesteydere til udøvelse af lovregulerede erhverv i forbindelse med etablering.

Generelt peger Dansk Industri på, at ved et begrænset antal tilladelser bør auktioner undgås som fordelingsprincip.

Danmarks Apotekerforening peger på, at salg af lægemidler ikke er blevet gjort til genstand for fuld fællesskabsharmonisering, og at der derfor kan argumenteres for, at området bør holdes udenfor direktivforslaget. Efter foreningens opfattelse vil de gældende danske regler ikke være omfattet af ”forbudt” regulering (forslagets artikel 14), hvorimod en række regler, der vedrører forbrugerbeskyttelse og sundhed, vil være omfattet af screeningskravet (artikel 15).

FTF og Dansk Vand- og Spildevandsforening udtrykker betænkelighed ved ændrede regler for vandforsyning og spildevandsbehandling med særlig henblik på forsyningssikkerhed og overholdelse af kvalitetsnormer. Håndværksrådet finder, at nogle artikler i forslaget kan give problemer i forhold til visse nugældende danske autorisationsordninger, herunder el, gas og kloakering, og anbefaler, at der sikres adgang til opretholdelse af krav om sikkerhedskvalitetssikringssystemer og særlig uddannelse som betingelse for adgang til at udføre visse installationer m.v.

HTS lægger vægt på at opretholde godkendelsesprocedurerne for vagtselskaber, men ser en mulighed i at flytte udstedelsen fra den enkelte politikreds til et centralt kontor. HTS konstaterer, at den igangværende lovproces (L 163) med autorisationsproces for dørmænd vil sikre den enkelte dørmands nødvendige kvalifikationer inden for områderne kommunikation og konflikthåndtering, personlig sikkerhed, retsregler, førstehjælp og praktisk håndtering af store menneskemængder.

HTS finder det afgørende, at målsætningerne i den kommende ”Lov om næringsbrev til fødevarerbutikker” også skal opfyldes af udenlandske virksomheder, der etablerer sig i Danmark. Dansk Textil Union ønsker bestemmelserne i Næringslovens § 10 om etablering og udførelsen af erhverv opretholdt, men finder samtidig, at lovens bestemmelser er indenfor rammerne af, hvad der er tilladt i henhold til forslaget artikel 15.

Dansk Tipstjeneste udtrykker usikkerhed om, i hvilket omfang etablering af spilletjenester er omfattet af forslaget, men finder, at området bør undtages fra direktivforslagets anvendelsesområde.

Advokatrådet har opregnet en række spørgsmål om advokaters etableringsadgang, som kræver en nærmere afklaring.

Oprindelseslandsprincippet

En række høringsparter har kommenteret på forslaget om introduktion af oprindelseslandsprincippet som det grundlæggende element i forbindelse med den frie udveksling af tjenesteydelser.

Generelt anfører Advokatrådet en række grundlæggende juridiske problemer med princippet.

Dansk Industri og Håndværksrådet er generelt positive over for princippet. Dansk Industri understreger, at oprindelseslandsprincippet ikke må udvandes, men at man har betænkeligheder ved princippet for så vidt princippet også omfatter reklame.

HTS anfører, at princippet er problematisk og først bør tages i brug efter grundig overvejelse af hver enkelt autorisationsordning.

Dansk Handel & Service tilslutter sig generelt princippet, men finder, at det bør sikres, at princippet ikke fører til konkurrenceforvridning.

FTF finder, at princippet bør overvejes nøje med særlig henblik på forsyningsikkerheden.

HK Handel og BAT Kartellet finder det mere hensigtsmæssigt at operere med et bestemmelseslandsprincip.

Landsorganisationen i Danmark anfører i et revideret høringsvar, at man er meget betænkelig med hensyn til oprindelseslandsprincippet. For så vidt angår princippet konsekvenser for udstationerede medarbejdere, herunder forholdet mellem oprindelseslandsprincippet og udstationeringsdirektivet (96/71) indstiller man bl.a., at der fra dansk side lægges afgørende vægt på, at forslaget ikke hindrer den danske model, at bestemmelser om ansattes rettigheder og interesser alene reguleres af udstationeringsdirektivet, at selvstændige, som arbejder i et andet EU-land, skal overholde arbejdsmiljøreglerne i modtagerlandet (LO har, i samarbejde med FTF og AC, angivet konkrete forslag til tekstændringer i direktivforslaget på disse områder).

CO-industri understreger, at princippet vil have katastrofale konsekvenser.

Det Kommunale Kartel er dybt bekymret over indførelsen af princippet.

Forbrugerrådet betoner, at det er positivt, at forbrugerkontrakter er undtaget fra oprindelseslandsprincippet, men påpeger behovet for også at lade handlinger før kontraktindgåelse omfatte af undtagelsen.

Håndværksrådet anfører, at de sikkerhedsmæssige betænkeligheder, som er anført ovenfor vedrørende etablering, også gør sig gældende for så vidt angår introduktion af oprindelseslandsprincippet. Dansk Vand- og Spildevandsforening noterer med tilfredshed visse erhvervs undtagelse for oprindelseslandsprincippet og ønsker undtagelsen eksplicit udvidet til kloak- og spildevand.

Dansk Ejendomsmægler Forening og Realkreditrådet finder det risikabelt for retstilstanden, at reglerne i den danske lov om omsætning af fast ejendom ikke vil kunne finde anvendelse på grænseoverskridende ejendomsmæglerydelser.

Dansk Tipstjeneste og Dansk Handel & Service ønsker spilletjenester undtaget.

Med hensyn til forslaget om, at oprindelseslandsprincippet også omfatter anvendelsen af kommerciel kommunikation, anfører Den Almindelige Danske Lægeforening betænkeligheder.

For så vidt angår princippet adgang til udstationering af medarbejdere finder FTF, HK Handel og BAT-Kartellet, at danske myndigheder fortsat bør have adgang til at kontrollere udstationerede medarbejdere for så vidt angår arbejdstilladelse mm.

BAT-Kartellet giver desuden udtryk for, at et eventuelt servicedirektivforslags regler bør vige for de danske sikringsmekanismer over for de nye EU-landes statsborgere.

Derimod er Håndværksrådet af den opfattelse, at de særlige regler for udstationering i forslaget artikel 24 og 25 udgør en anbefalelsesværdig administrativ lettelse.

Dansk Arbejdsgiverforening bemærker, at det er vigtigt, at finde en samlet model, der administrativt og ansættelsesretligt mm. kan sikre virksomhedernes interesser ved ind- og udstationering af medarbejdere.

Dansk Industri opfordrer til, at der i forbindelse med tjenesteyderes pligtindberetninger om udsendte medarbejdere indføres en minimumsgrænse for den arbejdsperiode, der er indberetningspligtig.

FTF finder, at det i kontrol- og skattemæssig henseende er problematisk, at tjenesteydere i henhold til forslaget bestemmelser om retten til fri udveksling af tjenesteydelser ikke skal registreres.

FTF og HK Handel frygter, at princippet vil medføre en uhensigtsmæssig stigning af vikararbejde.

Landsorganisationen i Danmark opfordrer til at fremme vedtagelsen af forslaget til vikardirektiv.

Landsorganisationen i Danmark, FT og AC ønsker artikel 24 om bestemmelser om udstationering af arbejdstagere slettet fra direktivet.

Kommissionens forslag om obligatorisk oprettelse af kvikskranke(r) giver ligeledes anledning til en række kommentarer:

Dansk Industri, Dansk Handel & Service, HTS og De Samvirkende Købmænd finder tanken om en kvikskranke og kravet om adgang til elektronisk information nyttig for realiseringen af direktivforslagets målsætning.

Advokatrådet formoder, at Advokatsamfundets virke i registreringshenseende i praksis fungerer som en kvikskranke i direktivforslagets forstand, således at Advokatsamfundet også i fremtiden vil kunne varetage denne funktion.

Tjenesteydelser leveret i sammenhæng med andre leverancer

Dansk Industri og Danske Maritime finder, at det ikke fremgår tilstrækkelig klart af forslaget tekst, at det også omfatter tjenesteydelser i forbindelse med levering af hardware, fx maskininstallation.

Dansk Handel & Service, Dansk Textil Union, De Samvirkende Købmænd giver udtryk for den formodning, at disse danske lovgivninger falder udenfor Kommissions definition af ”forbudte krav” (direktivforslagets artikel 14).

HK Handel ønsker sikkerhed for, at den danske planlov ikke berøres af et kommende direktiv.

Forsikring og Pension og Håndværksrådet anbefaler, at det mere præcist fastlægges, hvad der er indholdet af forslagets artikel 27 om erhvervsforsikring.

Danmarks Rederiforening peger på, at - uagtet visse transporttjenester er undtaget fra forslaget - dansk skibsfarts interesse i et frit marked for søfart og havnetjenester i EU er af et sådant omfang, at man ønsker det vurderet i lyset af konsekvenserne for dansk skibsfart og relaterede tjenesteydelser.

Information og klagebehandling

Forbrugerrådet mener ikke, at bestemmelserne i artiklerne 20-23 om information og klagebehandling er tilstrækkeligt vidtgående.

6. Andre landes holdninger

Konkurrenceevnerådet var i forbindelse med rådsmødet den 29. november 2005 enig om at afvente Europa-Parlamentets behandling af forslaget og Kommissionens reviderede forslag, før der træffes beslutning. Et flertal af medlemsstaterne tilkendegav, at udstationeringsdirektivet ikke må påvirkes, og at forslaget skal være neutralt mht. beskyttelse af arbejdstagere. Rådet var enig i ønsket om at fremme den fri bevægelighed for tjenesteydelser, men der var forskellige holdninger til, hvordan det skal gøres. Rådet fandt, at der var behov for mere arbejde for at nå den rette balance mellem den fri bevægelighed og forfølgelse af legitime politiske målsætninger.

Forslaget har desuden været drøftet generelt på Det Europæiske Råd den 22.-23. marts 2005. I konklusionerne herfra understreges den betydning et fuldt funktionsdygtigt indre marked for tjenesteydelser har for vækst, beskæftigelse og konkurrenceevne i EU. Samtidig understreges det, at den europæiske sociale model skal bibeholdes. **I DER-konklusionerne fra den 15.-16. december 2005 understregedes betydningen af i overensstemmelse med konklusionerne fra marts 2005 at sikre et velfungerende indre marked for tjenesteydelser. De fremskridt, der er gjort med servicedirektivet, blev noteret, ligesom det blev fremhævet, at der ses frem til Kommissionens ændrede forslag.**

7. Foreløbig dansk holdning

Samlet set er man fra dansk side positiv over for etableringen af et indre marked for tjenesteydelser. Man støtter særligt den administrative forenkling, kvikskrannerne og evalueringsproceduren, som skal forbedre etableringsfriheden. Kommissionens forslag kan imidlertid ikke støttes i sin nuværende form. Det skyldes først og fremmest det såkaldte oprindelses-

landsprincip og konsekvenserne for den danske arbejdsmarkedsmodel. Det er afgørende, at arbejde, der udføres i Danmark skal ske under overholdelse af danske regler i lighed med i dag. Derimod skal adgangen til de enkelte EU-landes markeder gøres lettere, således at tjenesteydere ikke mødes med fx unødvendige registrerings- og tilladelseskrav. Hvad angår arbejdsmarkedsområdet er det afgørende at sikre konfliktretten, at udenlandske tjenesteydere skal overholde danske arbejdsmiljøregler, og at der sikres de nødvendige muligheder for at iværksætte alle rimelige kontrolforanstaltninger. Endvidere arbejdes der for, at sundhedsområdet og spil med pengeindskud (lotto, tips etc.) udgår af forslaget.

8. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Forslaget giver i sin nuværende udformning anledning til uklarheder om, hvilke konsekvenser forslaget vil få for dansk lovgivning. Uklarhederne skyldes navnlig udformningen af oprindelseslandsprincippet og afgrænsningen af forslagets anvendelsesområde.

Resultatet af den gensidige evaluering af markedsadgangsvilkårene, som er indeholdt i forslag til artikel 41, stk. 1, og som forventes afsluttet senest 2 år efter direktivets vedtagelse, kan desuden føre til behov for en række lovændringer.

En gennemførelse af forslaget i den foreliggende form vurderes umiddelbart at få en række lovgivningsmæssige konsekvenser. Direktivforslaget står imidlertid over for at blive ændret væsentligt, og en nærmere vurdering af forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser vil blive foretaget, når Kommissionens reviderede forslag foreligger.

For så vidt angår eventuelle statsfinansielle konsekvenser, er det forventningen, at disse ikke vil være af væsentlig betydning, men primært vil relatere sig til den forudsatte etablering, dels af kvikskrænker, dels af kontrolsamarbejde mellem myndigheder. Det vil være op til de enkelte medlemsstater at træffe afgørelse om, hvorvidt kvikskrænkeres ydelser skal stilles vederlagsfrit til brugernes rådighed eller finansieres ved brugerbetaling.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det er Kommissionens opfattelse, at etablering af et indre marked for tjenesteydelser vil have væsentlige positive effekter for den europæiske økonomis vækst, beskæftigelse og konkurrenceevne. I særdeleshed vil den skabe grundlag for, at de små og mellemstore virksomheder i tjenesteydelsessektorerne vil kunne realisere deres vækstpotentialer.

Det danske markeds relativt beskedne volumen betyder i udgangspunktet, at de samfundsøkonomiske potentialer i forhold til dansk økonomi vurderes som over gennemsnittet. Dels vil adgangen til et integreret indre marked give konkurrencedygtige og innovative danske tjenesteydere reel adgang til et langt større marked, dels vil den forenklede adgang til det danske marked

styrke dansk erhvervslivs konkurrenceevne ved at sikre adgangen til konkurrencedygtige tjenesteydelser. Endelig vil forbrugerne høste gevinsterne af en større konkurrence på det danske marked.

En kvantitativ analyse udarbejdet af CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis og offentliggjort den 23. september 2004, vurderer, at en implementering af servicedirektivforslaget vil medføre, at samhandel og investeringer (Foreign Direct Investments) mellem medlemsstaterne vil vokse med 15–35 pct. Den fulde effekt vil blive realiseret en årrække efter direktivets fulde implementering.

Opgjort på landeniveau forudser den hollandske analyse, at væksten i samhandlen vil være større for Danmarks vedkommende end for andre medlemsstater.

En undersøgelse udarbejdet for Kommissionen af Copenhagen Economics, som blev offentliggjort den 8. februar 2005, vurderer effekterne samlet i EU til 0,6 pct. forøget velfærd og 0,3 pct. jobvækst (0,2 pct. for Danmarks vedkommende) svarende til i alt 600.000 nye job i hele EU.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Kommissionen har ikke foretaget en kvantitativ vurdering af de administrative lettelser, som forslaget kan medføre. Det hænger sammen med, at forslaget er et rammedirektiv, som alene fastsætter visse krav og principper. Det er dog den generelle vurdering fra Kommissionen, at de potentielle administrative lettelser er væsentlige.

Forslagets etableringsdel sigter generelt på at forbedre vilkårene for tjenesteyderne og har til hensigt at forenkle procedurer og formaliteter for adgangen som tjenesteyder til at etablere sig i en anden medlemsstat. Dette omfatter bl.a. en screeningsproces i forhold til tilladelsesordninger og en evaluering af nationale krav af betydning for etableringsretten. Disse bestemmelser vurderes at kunne medføre visse administrative lettelser for danske virksomheder.

Etableringen af kvikskrænker vurderes desuden at lette virksomhederne for en række administrative byrder, da det bliver lettere for virksomhederne at få adgang til relevante informationer. Virksomhederne slipper således for at skulle henvende sig flere steder for at opnå overblik over, hvilke krav der gælder i forbindelse med en given tjenesteydelse. Virksomhederne får desuden adgang til at få information elektronisk, hvilket må betragtes som en væsentlig administrativ lettelse.

En gennemførelse af det foreslåede oprindelseslandsprincip vurderes umiddelbart at kunne give anledning til visse administrative lettelser for især små- og mellemstore virksomheder, da princippet betyder, at disse som udgangspunkt ikke skal sætte sig ind i lovgivningen i en

anden medlemsstat, når de leverer en midlertidig grænseoverskridende ydelse.

Modsætningsvis indeholder forslaget en række oplysningskrav for tjenesteyderne samt visse forpligtelser i forhold til erhvervsforsikringer og eftersalgsgarantier. Disse forpligtelser må formodes at medføre visse administrative konsekvenser for virksomhederne.

Samlet set er den umiddelbare vurdering af forslaget, at det ikke vil medføre nævneværdige administrative konsekvenser. En samlet vurdering af forslagets administrative konsekvenser fordelt på fx omstillingsbyrder og løbende byrder vil dog blive foretaget, når Kommissionens reviderede forslag foreligger.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg modtog grundnotat af 29. april 2004 om forslaget samt korrigerendum af 7. oktober 2004. Folketingets Europaudvalg er blevet orienteret om sagen den 19. november 2004 forud for rådsmødet (Konkurrenceevne) den 25.-26. november 2004, den 3. juni 2005 forud for rådsmødet (Konkurrenceevne) den 6.-7. juni 2005 **og senest den 25. november 2005 forud for rådsmødet (Konkurrenceevne) den 29. november 2005.** Notater er fremsendt den 12. november 2004, den 30. maj 2005 og **senest den 17. november 2005.**

5. Forslag om ny moderniseret EU-toldkodeks.

Nyt notat

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om modernisering af Toldkodeksen og forslag om beslutning om e-told. Begge forslag skal ses som led i implementeringen af Lissabon-strategien på toldområdet. De to retsakter skal sikre forenklinger og ensretning af toldreglerne samt skabe de politiske, økonomiske og tidsmæssige rammer for gennemførelsen af e-told i Fællesskabet.

Kommissionen forventes på rådsmødet (Konkurrenceevne) den 13. marts 2006 at præsentere forslagene.

1. Baggrund

Moderniseringen af Toldkodeks er en gennemførelse af en større "pakke" på toldområdet, hvor der bl.a. tidligere er vedtaget konklusioner vedrørende meddelelser om e-told (2003) og om toldvæsenets rolle i den integrerede forvaltning af de ydre grænser (2003).

Kommissionen har ved meddelelse af 24. juli 2003 tilkendegivet, at toldvæsenet i EU skal leve op til modsatrettede krav om dels at gennemføre et antal stigende kontrolforanstaltninger for at beskytte bl.a. EU's finansielle, sociale, sikkerheds- og erhvervsmæssige interesser og dels at fremme legitime handelstransaktioner. For at opnå dette, er det nødvendigt med omstrukturering af toldprocedurerne, koblet sammen med brugen af moderne værktøjer og teknologi for at sikre mere ensartet anvendelse af lovgivningen. Dette vil efter Kommissionens opfattelse betyde, at risikoen for fejl og omkostningerne for erhvervslivet mindskes.

Kommissionen anfører, at den nugældende Toldkodeks ikke har fulgt med tiden, og at der, som følge af udviklingen og den nye økonomiske virkelighed, er behov for en ny Toldkodeks, der indeholder klare, simple og gennemskuelige regler på toldområdet. Derfor lægges der op til en radikal forenkling samt en gennemgribende og grundig modernisering af toldreglerne og toldprocedurerne.

Målet med en modernisering af Toldkodeksen er således at:

- Skabe et grundlag for en implementering af e-toldinitiativet – herunder etablering af regler for fælles standarder for IT-systemer
- Opfylde forpligtelserne om bedre regelgivning
- Skabe økonomisk vækst
- Øge sikkerheden og sikringen ved de ydre grænser
- Mindske risikoen for svig
- Bidrage til bedre sammenhæng med andre fællesskabspolitikker som eksempelvis miljø og sundhed
- Opnå en mere effektiv EU-beslutningsproces

Forslaget til ny moderniseret Toldkodeks indeholder en række ændringer – herunder bl.a. en ændret opbygning – der skal gøre den omfattede Toldkodeks mere enkel at anvende samt en modernisering af utidssvarende regler således, at elektroniske angivelser m.v. fremover bliver hovedreglen. Forslaget skal endvidere styrke det indre marked på toldområdet bl.a. ved at tage højde for ændrede handelsmønstre og virksomhedsopbygninger (f.eks. at en virksomhed kan være etableret ét sted i EU og indføre varer et andet sted) og etablere det juridiske fundament for ”Single Window” og ”One Stop Shop” indenfor vareførslen.

Forslaget ligger indenfor Lissabon-strategien og harmonerer desuden med fællesskabets dagsorden i forhold til ”Doha udviklingsrunden.

2. Europa-Parlamentets holdning

Forslaget til moderniseret Toldkodeks skal vedtages i fælles beslutningsprocedure. Det forventes, at forslaget (sammen med e-toldbeslutningen, der skal vedtages på samme vis) behandles i Europa-Parlamentets udvalg for Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse (som primære udvalg) i løbet af 2006

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen angiver, at forslaget om en ny moderniseret Toldkodeks falder under Fællesskabets ene kompetence, hvorfor ændringerne i forbindelse med moderniseringen af Toldkodeksen ikke anses at være i strid med nærhedsprincippet.

Forslaget vurderes også fra regeringens side at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Den nuværende Toldkodeks er implementeret (for de dele hvor dette kræves) i toldloven og toldbehandlingsbekendtgørelsen.

5. Høring

Forslaget om moderniseret Toldkodeks (og beslutningen om e-told) har været udsendt til SKAT's Toldudvalg; der er kun modtaget høringsvar fra Advokatrådet, der oplyser, at forslagene ikke giver anledning til bemærkninger.

6. Andre landes holdninger

Både Kommissionens forslag om en ny moderniseret Toldkodeks og forslaget til beslutning om e-told er som udgangspunkt blevet modtaget positivt af alle medlemslande.

7. Foreløbig dansk holdning

Danmark er som udgangspunkt positiv overfor de ideer, som Kommissionen forventes at fremlægge under dette punkt på Konkurrencerådets dagsorden.

Det er fra dansk side altafgørende, at udviklingen af e-told og kravene om elektroniske afgivelser af oplysninger m.v. følges ad tidsmæssigt.

Forslag synes at indeholde en række positive tiltag med fordele for både erhvervslivet og (told)myndighederne – dels i form af forenklinger og dels i form af indførelse af moderne elektroniske kommunikations- og informationsformer. Forslag hilses således velkommen fra dansk side – selv om der selvfølgelig er elementer, der kræver ændringer eller bør forbedres.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Hvorvidt forslaget om ny moderniseret Toldkodeks vil indebære ændring af Toldloven afhænger af forslagets endelige udformning. Toldbehandlingsbekendtgørelsen vil formentlig skulle ændres, da alt tyder på, at der kommer ændringer omkring betegnelser m.v. for så vidt angår toldprocedurerne, hvor den danske del på nuværende tidspunkt er beskrevet i bekendtgørelsen.

Der regnes i forslaget til moderniseret Toldkodeks med, at der skal bruges i alt ca. 45 mio. euro fra EU's budget på at opdatere og forenkle Toldkodeksen over perioden 01/07/2007 til 31/12/2013. Herudover regnes der er i forslaget til beslutning om e-told med, at der vil skulle bruges i alt ca. 180 mio. euro fra EU's budget på udvikling, etablering og vedligeholde af fællesskabsdelene af elektronisk told over perioden 2006 til 2013. Moderniseret Toldkodeks og e-told vil således tilsammen lægge beslag på op mod 225 mio euro til finansiering af EU-delen. Med en dansk finansieringsandel af EU's budget på ca. 2 % svarer dette til en "dansk andel" på hen mod 34 mio. DKK.

Fællesskabsdelene ovenfor vil primært blive finansieret via handlingsprogrammerne Told2007 og Told2013.

Det er endnu ikke muligt at skønne over de udgifter, der vil være nationalt for Danmark som følge af forslagene. SKAT er ved at nedsætte et formelt projekt for hele med opgaven elektronisk told, der skal dække såvel systemer som lovgivning (dvs alle de af dette notat omfattede forslag). En væsentlig del af de indledende faser i dette projekt bliver at skønne over de udgifter, der vil være forbundet med denne store opgave.

Også EU-Kommissionen er på nuværende tidspunkt ved at udarbejde på en cost-benefit-analyse omkring e-told.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det er endnu ikke muligt at skønne over de udgifter, der vil være nationalt for Danmark som følge af forslagene. SKAT er ved at nedsætte et formelt projekt for hele opgaven med elektronisk told, der skal dække såvel systemer som lovgivning (dvs alle de af dette notat omfattede forslag). En væsentlig del af de indledende faser i dette projekt bliver at skønne over de udgifter, der vil være forbundet med denne store opgave.

Også EU-Kommissionen er på nuværende tidspunkt ved at udarbejde på en cost-benefit-analyse omkring e-told.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget skønnes på kort sigt at have visse administrative konsekvenser for erhvervslivet i form af øgede administrative byrder, men på længere sigt forventes forslaget at give lettelser i de administrative byrder. Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at kvantificere de administrative konsekvenser.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat vedrørende forslaget om ny moderniseret Toldkodeks er oversendt i januar 2006 – KOM(2005)608 - bilag 1.

6. Kommissionens forslag om ophævelse af rådsforordning 4056/86 om fastsættelse af retningslinjer for anvendelse af traktatens konkurrenceregler på søtransport mv. (KOM (2005) 651 endelig)

Revideret notat (ændringer markeret med fed).

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til rådsforordning, der går ud på at ophæve rådsforordning 4056/86 om fastsættelse af retningslinjer for anvendelse af traktatens konkurrenceregler på søtransport (linjekonferencer). Forslaget går primært ud på at ophæve en gruppefritagelse fra EU's forbud mod konkurrencebegrænsende aftaler (Artikel 81) for linjekonferencer. Kommissionens forslag går endvidere ud på at ændre rådsforordning 1/2003, der fastsætter procedurene for anvendelse af EU's konkurrenceregler, så denne forordnings anvendelsesområde omfatter cabotageejlads og international trampfart.

Revideret grundnotat inklusiv resumé af de indkomne høringssvar.

Forslaget vil blive behandlet under det østrigske formandskab, men forslaget forventes først vedtaget under det kommende finske formandskab.

1. Baggrund og indhold

Forordning (EØF) Nr. 4056/86 fastsætter de nærmere regler for anvendelsen af fællesskabsrettens konkurrenceregler på søtransport.

Efter et grundigt analysearbejde iværksatte Kommissionen allerede i 2003 en høringsproces om ændring af rådsforordning nr. 4056/86. Kommissionen fremlagde i 2004 en hvidbog herom, der lagde op til en analyse af, om de eksisterende bestemmelser i forordningen skulle opretholdes, ændres eller helt bortfalde. Analysen fokuserede på, om den eksisterende gruppefritagelse for linjekonferencer³ helt skulle bortfalde eller skulle erstattes af andre instrumenter.

³ Forordning nr. 4056/86 artikel 1, stk. 3, litra b) definerer linjekonferencer eller konferencer som "en gruppe på to eller flere linjerederier, som driver international linjefart med godsbefordring i en eller flere bestemte ruter inden for et fastsat geografisk område, og som har en aftale eller ordning, hvorefter virksomheden drives i henhold til ensartede eller fælles fragtrater og andre aftalte vilkår for sådan rutefart".

Hvidbogen blev forelagt Folketingets Europaudvalg og økonomi- og erhvervsministeren afgav på vegne af den danske regering et høringssvar i december 2004.

Det foreliggende forslag er en opfølgning på hvidbogen og går ud på at ophæve rådsforordning 4056/86 om fastsættelse af retningslinjer for anvendelse af traktatens konkurrenceregler på søtransport (linjekonferencer).

Forordningen havde oprindeligt to funktioner. For det første indeholdt den procedureregler for håndhævelse af fællesskabsrettens konkurrenceregler indenfor søtransportsektoren. Denne funktion blev overflødig fra den 1. maj 2004, fordi søtransport blev lagt ind under de generelle gennemførelsesbestemmelser om anvendelse af EU's konkurrenceregler på konkurrenceområdet⁴. For det andet indeholder forordningen en række specifikke, materielle konkurrenceregler for søfartssektoren, bl.a. en såkaldt gruppefritagelse for linjerederier.

En gruppefritagelse er en generel undtagelse fra EU-konkurrencereglerne. Denne gruppefritagelse giver rederier, der sejler i international linjetrafik både mellem EU-lande og mellem EU og tredjelande, lov til at aftale samarbejde om forskellige forhold, når en række betingelser er opfyldt. Gruppefritagelsen giver linjerederierne tilladelse til indbyrdes at aftale priser og kapacitet. Det er former for samarbejde, der normalt betragtes som en alvorlig begrænsning af konkurrencen.

Aftaler, der er omfattet af en gruppefritagelse, er konkurrencebegrænsende efter EF-traktatens artikel 81, men kan indebære en række positive virkninger, som kan bevirke, at de kan fritages efter bestemmelserne i traktatens artikel 81, stk. 3. De betingelser, som skal være opfyldt for at få en fritagelse, er:

1. at aftalen bidrager til større effektivitet eller er udviklingsfremmende,
2. at forbrugerne får en rimelig andel af disse fordele,
3. at aftalen ikke virker mere begrænsende end nødvendigt for at opnå disse formål, og
4. at aftalen ikke bevirker, at konkurrencen udelukkes på en stor del af markedet.

De fire ovennævnte betingelser skal alle være opfyldt, når en gruppefritagelse vedtages. Disse betingelser skal blive ved med at være opfyldt, ellers trækkes gruppefritagelsen tilbage.

Retsgrundlag

Kommissionens oprindelige forslag til forordning (4056/86) blev fremsat på grundlag af traktatens artikel 87 (nu artikel 83). I det daværende for-

⁴ Jf. Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82.

slag tilføjede rådet dog traktatens transportbestemmelser, fordi bestemmelser i forordningen vedrørte eventuelle lovkonflikter med tredjelande.

På baggrund af senere retspraksis fra Domstolen mener Kommissionen nu, at traktatens transportbestemmelser er overflødige som retsgrundlag fordi det nye forslag til forordning udelukkende drejer sig om, at konkurrencereglerne for søfart nu bliver de samme som for alle andre erhverv. Retsgrundlaget for forslaget til ny rådsforordning er derfor traktatens konkurrenceregler (artikel 83).

Ifølge artikel 83 kan Rådet med kvalificeret flertal på forslag fra Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet udstede direktiver om anvendelse af traktatens konkurrenceregler.

Kommissionen har således baseret nærværende forslag alene på traktatens artikel 83, hvilket indebærer, at rådet kan vedtage forslaget ved kvalificeret flertal efter høring af Parlamentet i stedet for den fælles beslutningsprocedure som anvendes, når artikel 80, stk. 2 i traktatens transportbestemmelser⁵ udgør retsgrundlaget.

Forslaget ophæver gruppefritagelsen for linjekonferencer

Forslaget går primært ud på at ophæve gruppefritagelsen for linjekonferencer, dvs. undtagelsen fra de generelle konkurrenceregler. Endvidere går forslaget ud på at ændre rådsforordning 1/2003, der fastsætter procedurerne for anvendelse af EU's konkurrenceregler, så cabotagesejlads og international trampfart bringes ind under de fælles gennemførelsesbestemmelser på konkurrenceområdet. (Cabotage defineres som søtransport mellem havne indenfor én og samme medlemsstat uanset transportørens nationale tilhørsforhold). (International trampfart defineres som ikke-regelmæssig godstransport med skib). Endelig afskaffes en række tekniske bestemmelser, der anses for overflødige, som led i EU's generelle politik om regelforenkling.

Kommissionen begrundet bl.a. forslaget med, at linjeskibsfarten har undergået væsentlige strukturmæssige ændringer, siden rådsforordning nr. 4056/86 blev vedtaget.

Kommissionen konkluderer, at de fire ovennævnte betingelser for en gruppefritagelse for fælles prisfastsættelse og regulering af kapaciteten for linjekonferencer ikke er opfyldt under de nuværende markedsforhold. Det skyldes blandt andet, at der ikke længere har kunnet påvises tilstrækkelige positive effekter for forbrugerne (afskibere og speditører). Desuden foregår størstedelen af linjekonferencetrafikken i dag på baggrund af

⁵ Artikel 80, stk.2 henviser til traktatens artikel 71, der videre henviser til den fælles beslutningsprocedure, jf. traktatens artikel 251.

individuelle fortrolige servicekontrakter med afskiberne, det vil sige uden for linjernes fælles prisfastsættelse. Samtidig har andre aftaleformer som konsortier og alliancer vundet indpas som middel til omkostningsdeling mellem rederierne.

Efter Kommissionens vurdering vil ophævelsen af gruppefritagelsen tilgodese EU's eksportører ved at reducere priserne samtidig med, at stabiliteten og pålidelige tjenester kan opretholdes. Dette vil fremme EU industriens konkurrenceevne i overensstemmelse med Lissabon strategien fra 2000, hvor Kommissionen blev opfordret til at "accelerere liberalisering indenfor områder som gas, elektricitet og transport".

Cabotagesejlads og international trampfart

Cabotagesejlads og international trampfart er for øjeblikket de to eneste sektorer, der fortsat er udelukket fra Fællesskabets gennemførelsesbestemmelser på konkurrenceområdet. Forordning 4056/86 indeholder bestemmelser, som undtager disse sektorer fra at være omfattet af Kommissionens beføjelser til at efterforske og håndhæve konkurrencereglerne. Disse undtagelsesbestemmelser er også indføjet i den generelle procedureforordning om Kommissionens beføjelser til at anvende EU's konkurrenceregler⁶.

Efter Kommissionens vurdering er der ingen argumenter for fortsat at undtage disse to typer søtransport fra den almindelige konkurrenceregulering. Begge transportformer påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne, hvorfor de bør være omfattet af den samme konkurrenceregulering som øvrige transportformer. Kommissionen vurderer, at manglen på håndhævelsesbestemmelser for disse sektorer er en lovgivningsmæssig brist, og at det vil øge retssikkerheden at bringe disse former for sejlads ind under de fælles gennemførelsesbestemmelser, jf. den generelle procedureforordning 1/2003.

Under Kommissionens høring blev der fra branchen og fra flere medlemsstaters side udtrykt ønske om, at Kommissionen udsteder retningslinjer til trampsektoren om anvendelse af EU's konkurrenceregler. Kommissionen har derfor indledt drøftelser med tramprederierne for at få kendskab til de problemstillinger, som er af betydning for branchen. Kommissionen agter at udstede retningslinjer for, hvordan konkurrencereglerne anvendes på søtransport i almindelighed og på trampfart i særdeleshed. Selvom Kommissionen først kan udstede sådanne retningslinjer formelt, når den har fået beføjelser hertil ved den foreslåede ændring af forordning 1/2003, er Kommissionen sammen med branchen i gang med at undersøge, om det er nødvendigt at udstede uformelle retningslinjer, inden forordning 1/2003 er blevet ændret.

Alternativer til prisfastsættelse og regulering af kapacitet (afsnit 1.9)

⁶ Jf. Artikel 32, stk. 1, litra a) og b), i forordning 1/2003.

Kommissionen henviser til, at branchen er delt for så vidt angår, om der er behov for et alternativ, hvis gruppefritagelsen ophæves. Rederierne mener, at der er behov for en alternativ gruppefritagelse (uden fælles prisfastsættelse) til at erstatte rådsforordning 4056/86. Transportbrugerne mener, at de eksisterende alternative former som samarbejder som fx konsortier⁷ er tilstrækkelige. Der eksisterer en gruppefritagelse for konsortier. Konsortier er aftaler mellem linjerederier, som giver dem muligheder for i fællesskab at udbyde deres tjenester (fx markedsføring og tidstabeller) uden at aftale fælles priser.

Kommissionen har afholdt drøftelser med de europæiske linjerederiers organisation, ELAA⁸, som har bidraget konstruktivt til processen og fremlagt forslag til alternativ regulering. ELAA har foreslået, at gruppefritagelsen erstattes af et system om informationsudveksling. Dette system skulle eventuelt omfatte hele markedet for linjesejls og dermed være bredere end den gældende gruppefritagelse for linjekonferencer.

European Shippers Council (ESC) afviste i sit høringssvar og under efterfølgende forhandlinger med Kommissionen ELAA's forslag til alternativer, idet ESC ikke fandt, at ELAA's forslag i tilstrækkelig grad ville bidrage til øget konkurrence.

Efter Kommissionens opfattelse opfylder nogle af elementerne i ELAAs forslag den eksisterende EU rets- og beslutningspraksis, mens andre elementer i forslaget vurderes at være problematiske, fordi de ikke adskiller sig fra konferencernes nuværende aktiviteter. Kommissionen er imidlertid indstillet på at fortsætte dialogen med branchen for at analysere dens behov. Endvidere er Kommissionen indstillet på at udarbejde retningslinjer for anvendelse af konkurrencereglerne for søtransport inden 2007 for at lette overgangen for branchen. Et oplæg hertil vil blive udsendt i september 2006 og Kommissionen vil fokusere på spørgsmålet om udveksling og offentliggørelse af informationer mellem linjerederierne.

Tekniske aftaler (afsnit 1.6)

Forordning 4056/86 indeholder desuden bestemmelser om, at linjerederier kan indgå visse typer tekniske aftaler uden at komme i konflikt med EU-konkurrencereglerne. Kommissionen foreslår, at disse bestemmelser ophæves, eftersom de pågældende aftaler i forvejen ikke har karakter af konkurrencebegrænsende aftaler.

⁷ jf. gruppefritagelsen for konsortier

⁸ European Liner Affairs Association (ELAA)

Lovkonflikter (afsnit 1.8)

Forordningen 4056/86 indeholder bestemmelser om, hvordan internationale lovkonflikter på området skal behandles proceduremæssigt. Bestemmelserne har aldrig været anvendt, og tilsvarende bestemmelser er blevet slettet fra EU-reguleringen indenfor andre brancher. Kommissionen anbefaler derfor også, at disse bestemmelser ophæves.

Linjekonferencer har traditionelt været tilladt på international plan, og Kommissionen har derfor analyseret, om det er risiko for en international lovkonflikt, hvis EU bliver den første jurisdiktion, som ophæver muligheden for fælles prisfastsættelse for linjekonferencer.

Efter Kommissionens vurdering er dette ikke tilfældet, idet en ophævelse af forordningen vil betyde, at konferencer ikke længere vil operere på ruter til og fra EU, hvorimod disse rederier fortsat kan deltage i konferencer på andre ruter (dvs. udenfor EU). Hvis der opstår konflikt om konkurrencereglerne, indleder Kommissionen konsultationer med det pågældende tredjeland for at mindske forskellenes virkninger og træffe de nødvendige foranstaltninger.

Internationale konsekvenser og overgangsperiode (afsnit 1.10.2)

Det fremgår af forslaget, at 14 medlemsstater har ratificeret UNCTADs kodeks for linjekonferencer, men at denne kodeks ikke anvendes i praksis. Kommissionen påpeger, at hvis gruppefritagelsen for linjekonferencer ophæves, bliver anvendelse af UNCTADs kodeks for linjekonferencer uforenelig med Fællesskabets konkurrenceregler. Det medfører, at ovennævnte medlemslande er nødsaget til at opgive den, og Kommissionen vil fremlægge forslag om at ophæve forordning 954/79, der har givet medlemsstaterne valgmuligheden til at ratificere denne kodeks.

Det vil indebære, at nationale love og bestemmelser om gennemførelse af forordning 954/79 skal tilpasses, og at to medlemsstater måske skal revidere deres internationale aftaler med tredjelande, hvor der henvises til denne kodeks og/eller forordning 4056/86.

Af disse grunde foreslår Kommissionen, at der indføres en 2-årig overgangsperiode for reglerne om gruppefritagelsen⁹.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal i henhold til TEF artikel 83 høres. Der foreligger endnu ikke en udtalelse eller oplysninger om, hvornår Europa-Parlamentet forventes at behandle sagen.

⁹ Det drejer sig om Artikel 1, stk. 3, litra b) og c), artikel 3-7, artikel 8, stk. 2, og artikel 26 i forordning 4056/86.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen omtaler ikke eksplicit nærhedsprincippet. Forslaget går imidlertid ud på ophæve den særlige gruppefritagelse for linjerederier, som udgør en mere generøs undtagelse fra EU's konkurrenceregler, end tilfældet er for øvrige erhvervssektorer. Endelig bringes cabotagesejlads og trampfart ind under de fælles gennemførelsesbestemmelser på konkurrenceområdet. Endvidere afskaffes en række overflødige bestemmelser.

Da der er tale om international linjetrafik indenfor EU og mellem EU og tredjelande vurderes forslaget at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Der eksisterer ingen specifikke nationale regler på området ud over de almindelige regler i konkurrenceloven, lovbekendtgørelse nr. 785 af 8. august 2005.

Danmark har ratificeret UNCTAD's kodeks for linjekonferencer.

5. Høring

Forslaget blev den 10. januar 2006 sendt i høring hos Specialudvalgets (konkurrenceregler) medlemmer, som efterfølgende er blevet hørt om resultatet af høringen.

Følgende interesseorganisationer har bemærkninger til forslaget.

Danmarks Rederiforening mener fsva. linjefart, at Kommissionens beslutning om at give rederierne en to-årig overgangsperiode sammenholdt med fortsatte forhandlinger med industrien om et fremtidigt regime er positiv og bydes velkommen. Rederiforeningen finder det ligeledes glædeligt og nødvendigt, at Kommissionen påtænker at udstede sektorspecifikke retningslinier for erhvervet.

Rederiforeningen peger dog på, at den alternative løsningsmodel, som Kommissionen har stillet i udsigt, ligger langt fra det oprindelige forslag af 10. marts 2005 fra den Europæiske Rederiforening (ELAA), som industrien fandt som minimum var nødvendigt for erhvervet. Det synes derfor ikke givet, at alle rederierne i ELAA vil bakke op om på forslaget.

Rederierne er betænkelige mht. at give deres tilslutning til det alternative forslag, som p.t. drøftes, men Rederiforeningen peger på, at der synes at være tilstrækkelig tid til gennem en konstruktiv dialog mellem Kommissionen og erhvervet at nå frem til et realistisk alternativ.

Rederiforeningen mener fsva. trampfart, at det er glædeligt, at der pågår en konstruktiv dialog med Kommissionen, der har udvist ønske om at afdekke dette marked gennem virksomhedsbesøg og bestilling af en uafhængig rapport om trampmarkedet. Der lægges vægt på, at retningslinier for trampfart bør udstedes så hurtigt som muligt, dvs. gerne inden tramp-

fart bliver omfattet af de generelle procedureregler. Dette gælder specielt de såkaldte poolsamarbejder, så linjerederier ikke risikerer at få en sag, fordi Kommissionen fremover får kompetence fsva. trampfart.

Dansk Industri, der repræsenterer afskiberne, har henvist til, at en stadig stigende andel af verdenshandelen må forventes at finde sted på tværs af kontinenterne, hvilket stiller krav om en velfungerende international skibsfart, der er karakteriseret ved bl.a. stabilitet og udbud af tilstrækkelig transportkapacitet.

Dansk Industri anser det derfor for positivt, at Kommissionen er i dialog med rederierne om at tilvejebringe eventuelle alternativer vedr. udveksling af informationer mellem linjerederierne, som også fremover kan fremme en velfungerende skibsfart. Dansk Industri har i den forbindelse peget på, at søfarten er et internationalt erhverv på samme måde som eksempelvis luftfart, hvilket reguleringen bør afspejle, så EU ikke taber konkurrencekraft.

Advokatrådet kan tilslutte sig behovet for en løbende vurdering af undtagelserne til de overordnede konkurrenceregler. Advokatrådet finder en sådan vurdering særlig relevant i forbindelse med cabotagesejlads og trampsfart, der er de eneste sektorer, som ikke er omfattet af forordning 1/2003. Advokatrådet har henvist til, at såfremt de særegne forhold, der oprindeligt begrundede denne særstilling ikke længere foreligger, bør forordning 4056/86 ophæves, og forordning 1/2003 ændres, så konkurrencereglerne også finder anvendelse på cabotagesejlads og trampfart. Ifølge Advokatrådet gør det samme sig gældende for så vidt angår gruppefritagelsen for linjerederier.

Advokatrådet kan således tilslutte sig, at de almindelige konkurrenceregler samt gennemførelsesbestemmelser gælder i videst muligt omfang med henblik på at ligestille forskellige erhverv og skabe retssikkerhed. Da en ophævelse af rådsforordning 4056/86 vil indebære ændring af søtransportsektoren, kan Advokatrådet navnlig tilslutte sig, at Kommissionen udarbejder retningslinjer om, hvorledes konkurrencereglerne finder anvendelse for sektoren, da dette vil lette overgangen og mindske usikkerhed for erhvervet.

Landbrugsrådet støtter Kommissionens forslag. Desuden mener Landbrugsrådet ikke, at der skal gives mulighed for at opstille alternative samarbejdsformer for rederierne, som går ud på at indgå aftaler om kapacitet og pris.

Endelig påpeger Landbrugsrådet, at der i rederibranchen er foregået en strukturudvikling i retning af færre operatører. Efter Landbrugsrådets opfattelse har den udvikling betydet, at det danske marked for reefer-containere i dag er præget af en enkelt operatør, hvorfor åbning for fri konkurrence er nødvendigt.

Forbrugerrådet og Finansrådet har ingen bemærkninger til forslaget.

6. Andre landes holdninger

De fleste lande forventes at kunne acceptere forslaget.

Enkelte lande har spurgt Kommissionen om, hvorfor traktatens transportbestemmelser ikke er inddraget som retsgrundlag. Kommissionen har bedt Rådets og Kommissionens juridiske tjenester udarbejde en redegørelse om dette.

7. Foreløbig dansk holdning

Fra dansk side finder man som udgangspunkt, at sammenlignelige erhvervssektorer bør behandles ens i forhold til Fællesskabets konkurrenceregler.

Fra dansk side støttes derfor, at den særskilte regulering af konkurrenceforholdene for søfart, herunder gruppefritagelsen for linjekonferencer ophæves. I den forbindelse lægges der fra dansk side vægt på den 2-årige overgangsperiode og Kommissionens fortsatte dialog med erhvervet om mulige former for informationsudveksling.

Fra dansk side støttes endvidere, at Kommissionen fortsætter sine drøftelser med erhvervet vedrørende udveksling af informationer som mulige alternativer til de eksisterende ordninger.

Fra dansk side støtter man, at Kommissionen udvider anvendelsesområdet for Fællesskabets konkurrenceregler for såvel linjetrafik, trampfart og cabotage.

Kommissionen opfordres til at sørge for, at der findes tilstrækkelig vejledning og retningslinjer, så søfartsvirksomheder har mulighed for at agere i overensstemmelse med Fællesskabets konkurrenceregler. Det gælder både linjetrafik, cabotage og trampfart (ikke mindst de såkaldte poolsamarbejder).

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have statsfinansielle konsekvenser. Forslaget kan have lovgivningskonsekvenser ved, at Danmark vil skulle opsiges UNCTAD kodeks.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes at kunne føre til mere konkurrencebaserede fragtrater, men stabiliteten og de pålidelige tjenester vurderes fortsat at kunne opretholdes.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget vurderes ikke at føre til nævneværdige administrative konsekvenser for erhvervslivet, især hvis Kommissionen udarbejder de nævnte retningslinjer for erhvervet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Europaudvalget har med brev af 6. februar 2006 modtaget grundnotat om sagen.

7. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om EF-statistikker over udenlandske datterselskabers struktur og aktiviteter (FATS), KOM(2005) 88 endelig, af 15. marts 2005

Revideret notat (ændringer markeret med fed).

Resumé

Forslagets formål er at danne grundlag for udarbejdelse af sammenlignelig statistik i EU vedrørende udenlandsk ejede firmaer. Statistikken beskriver struktur og aktivitet i firmaerne. De foreslåede statistikker vil således udgøre et nyt og nødvendigt værktøj for de politiske beslutningstagere såvel som beslutningstagerne i virksomhederne til analyse og vurdering af globaliseringens omfang og konsekvenser.

I løbet af forhandlingerne om forslaget i Rådets arbejdsgruppe for statistik, udarbejdede det daværende britiske formandskab et kompromisforslag. Den væsentligste ændring er, at det bliver obligatorisk at udarbejde statistik over firmaer, der ejes i udlandet, mens det oprindelige forslag fra Kommissionen alene indebar frivillige pilotundersøgelser på dette område. Statistikken over firmaer, der ejes i udlandet, skal omfatte antal firmaer, omsætning og beskæftigelse fordelt på værtsland og aktivitet/branche.

Mens statistikken om udenlandsk ejede firmaer i Danmark (Inward FATS) kan udarbejdes uden at indhente nye oplysninger fra firmaerne, vil statistikken om dansk ejede firmaer i udlandet (Outward FATS) betyde, at danske firmaer bliver pålagt en øget indberetningsbyrde.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen fremsatte den 15. marts 2005 ovennævnte forslag til forordning.

Forslagets retsgrundlag er traktatens artikel 285 om udarbejdelse af fællesskabsstatistikker. Forslaget skal vedtages i form af en forordning efter proceduren om fælles beslutningstagen i henhold til traktatens artikel 251.

Forslagets formål er at danne grundlag for udarbejdelse af sammenlignelig statistik i EU vedrørende udenlandsk ejede firmaer. Statistikken beskriver struktur og aktivitet i firmaerne. De foreslåede statistikker vil således udgøre et nyt og nødvendigt værktøj for de politiske beslutningstagere såvel som beslutningstagerne i virksomhederne til analyse og vurdering af globaliseringens omfang og konsekvenser.

Forordningen erstatter ikke tidligere Rådsforordninger.

Det daværende britiske formandskab fremsatte med baggrund i betænkningssudkast fra Europa-Parlamentets Økonomi- og Valutaud-

valg af 23. november 2005 fremsat et kompromisforslag (6. december 2005), som udgør grundlaget for de aktuelle forhandlinger i Rådets arbejdsgruppe for statistik.

Forordningen indeholder et modul om *udenlandsk ejede firmaer i hjemlandet*, i det følgende benævnt *udenlandsk ejede firmaer i Danmark* (bilag 1) og et modul om *firmaer i udlandet*, i det følgende benævnt *dansk ejede firmaer i udlandet* (bilag 2).

Udenlandsk ejede firmaer i Danmark (bilag 1)

Ifølge forslaget bliver det obligatorisk at udarbejde statistik vedrørende *udenlandsk ejede firmaer i Danmark*– og naturligvis tilsvarende for de andre lande (Inward FATS). For Danmarks vedkommende vil disse statistikker blive baseret på oplysninger, der i forvejen indsamles fra firmaerne.

Forslaget indebærer, at der skal udarbejdes statistik, som belyser omfanget og graden af globaliseringen i form af beskæftigelse, omsætning, værditilvækst, investeringer mv. i de udenlandsk ejede firmaer. Ved at sammenholde med allerede eksisterende statistikker bliver det muligt at sammenligne udenlandsk ejede firmaer med nationalt ejede firmaer.

Hertil kommer, at der iværksættes frivillige pilotundersøgelser for at undersøge mulighederne for at belyse andre forhold vedr. udenlandsk ejede firmaer i hjemlandet. Det drejer sig bl.a. om eksport og import - herunder eksport og import indenfor koncernen.

Danmark har tidligere deltaget i flere pilotundersøgelser vedrørende *udenlandsk ejede firmaer i hjemlandet*.

Dansk ejede firmaer i udlandet (bilag 2)

Ifølge det nu foreliggende forslag skal der udarbejdes statistikker for firmaer der ejes i udlandet (outward FATS). De obligatoriske statistikker for *dansk ejede firmaer i udlandet* (og naturligvis tilsvarende for de andre lande) skal indeholde oplysninger om antal firmaer, omsætning og beskæftigelse fordelt efter værtsland og efter aktivitet/branche. Hertil kommer, at der iværksættes frivillige pilotundersøgelser for at undersøge mulighederne for at belyse andre forhold vedr. firmaer, der ejes i udlandet. Det drejer sig om lønomkostninger, værditilvækst, investeringer samt eksport og import - herunder eksport og import indenfor koncernen.

Danmark har ikke tidligere deltaget i pilotprojekter vedrørende *dansk ejede firmaer i udlandet*, og de oplysninger, der kræves for at udarbejde denne statistik, er ikke umiddelbart tilgængelige.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal udtale sig i henhold til traktatens artikel 251 vedr. proceduren om fælles beslutningstagen. Europa-Parlamentets Økonomi- og Valutaudvalg har i sin betænkning af 23. november 2005 tilkendegivet, at statistik om firmaer ejet i udlandet er meget vigtig, og ønsker at en sådan statistik skal være obligatorisk ved forordningens ikrafttræden. Europa-Parlamentets Økonomi- og Valutaudvalg finder det ikke nødvendigt at foretage pilotundersøgelser før en sådan statistik gøres obligatorisk.

Plenarforhandling i Europa-Parlamentet ventes at finde sted i marts 2006.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at fastlæggelsen af fælles statistiske standarder for produktion af harmoniserede oplysninger om udenlandsk ejede firmaer inden for EU, bedst kan gennemføres effektivt på fællesskabsniveau.

Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da sammenlignelig statistik bedst sikres ved fællesskabs lovgivning.

4. Gældende dansk ret

Lov om Danmarks Statistik og Bekendtgørelse om valutaforhold.

5. Høring

Kommissionens oprindelige forslag har været i høring blandt følgende interessenter uden for centraladministrationen:

Dansk Industri, Dansk Arbejdsgiverforening, AI-BOA, Dansk Textil & Beklædning, Danske Dagblades Forenings Forhandlingsorganisation, Danske Malermestre, Foreningen af Danske Virksomheder i Grønland, Grafisk Arbejdsgiverforening, Rederiforeningerne, Sammenslutningen af Mindre Arbejdsgivere, TEKNIQ, Dansk Handel & Service, Arbejdsgiverforeningen for HTS, Håndværksrådet, Dansk Byggeri, Landbrugsrådet, Landsorganisationen i Danmark, Danske Slagterier, Dansk Transport og Logistik, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Danmarks Erhvervsråd og Danmarks Nationalbank.

Der er modtaget høringssvar med substantielle kommentarer til forslaget fra Dansk Industri, TEKNIQ og Nationalbanken.

Dansk Industri skriver bl.a.:

”Vi har noteret os, at statistikker for inward FATS kan udarbejdes på det foreliggende grundlag for indberetninger. Dette giver derfor ikke anledning til bemærkninger.

Vedrørende outward FATS kræves ny dataindsamling, hvorfor der skal ske en afvejning mellem indberetningsbyrden herved og behovet for oplysninger. DI ønsker, at det sikres at sådanne nye indberetninger baseres på frivillighed. Det bør sikres, at dette også kan blive tilfældet, hvis Kommissionen på et senere tidspunkt udarbejder en kommissionsforordning vedrørende dansk ejede firmaer i udlandet.”

[DI] ”vil i denne forbindelse gerne pege på, at Danmarks Statistik”...” har gennemført en frivillig undersøgelse af outward fats, som dog endnu ikke er publiceret.¹⁰

DI forudsætter i øvrigt, at forslaget til forordning ikke indebærer, eller kan komme til at indebære, en pligt for Danmark til i videre omfang end i dag, at skulle afgive oplysninger om ikke registreringspligtige selskabsformer.”

TEKNIQ skriver:

”TEKNIQ har naturligvis forståelse for, at det er nødvendigt med forskellige former for statistikker, og at dette også kan medføre en belastning på virksomhederne.

TEKNIQ finder imidlertid ikke, at disse hensyn kan opveje de ulemper, der vil være forbundet med øget svarbyrde for virksomhederne.

TEKNIQ har noteret sig, at statistikken vedrørende udenlandske firmaer i hjemlandet er baseret på oplysninger, der i forvejen indsamles for firmaerne, således at obligatorisk statistik ikke vil øge virksomhedens svarbyrde.

Forordningen giver kommissionen bemyndigelse til på et senere tidspunkt at gøre det obligatorisk, at der udarbejdes tilsvarende statistik for dansk ejede firmaer i udlandet, hvilket vil medføre en øget svarbyrde for firmaerne.

Efter TEKNIQ's opfattelse skal der afgørende, vigtige kriterier til for at øge virksomhedernes byrder på et tidspunkt, hvor målsætningen er at nedbringe de administrative byrder med 25 pct.”

¹⁰ Note fra Danmarks Statistik: Resultater fra den frivillige undersøgelse af outward FATS er offentliggjort i en temapublikation fra Danmarks Statistik i januar 2006.

Nationalbanken skriver bl.a.:

”Forslaget til forordning omfatter tilvejebringelse af en række realøkonomiske data for udenlandske datterselskaber (FATS).

Forslaget indebærer, at der tilvejebringes ny viden om den realøkonomiske aktivitet i udenlandske datterselskaber. Inward og især outward FATS vil for Danmark være en vigtig nydannelse, som i givet fald vil supplere Nationalbankens statistik over direkte investeringer (FDI). Herved opnås et langt bedre billede af danske virksomheders deltagelse i globaliseringen.

Nationalbanken har desuden noteret sig, at definitioner og klassifikationer i vid udstrækning er de samme som i forordningen på betalingsbalanceområdet.

Nationalbanken finder, at der med de to forordninger er etableret en hensigtsmæssig koordinering og arbejdsdeling mellem FATS og FDI og kan således støtte forslaget.

Danmarks Statistik har for så vidt angår inward FATS taget udgangspunkt i de af Nationalbanken indsamlede oplysninger om udenlandske investeringer i Danmark. Fremadrettet synes det at være hensigtsmæssigt at udbygge dette samarbejde.”

Forslaget har herudover været sendt i høring i specialudvalget for vækst og konkurrenceevne.

6. Andre landes holdninger

På det seneste møde i Rådets arbejdsgruppe var der generel opbakning blandt landene til det britiske formandskabs kompromisforslag, der indebærer obligatorisk statistik såvel om udenlandsk ejede firmaer i Danmark som om dansk ejede firmaer i udlandet.

Enkelte lande har udtalt sig imod det britiske formandskabs kompromisforslag, fordi der ikke gennemføres pilotundersøgelser forud for, at statistik for firmaer, der ejes i udlandet, gøres obligatorisk.

7. Foreløbig dansk holdning

Det foreliggende forslag indebærer i sin helhed en forbedring af den danske og den europæiske erhvervsstrukturstatistik.

Udarbejdelse af sammenlignelig EU-statistik om udenlandsk ejede firmaers struktur og aktivitet er væsentlig set i sammenhæng med ønsket om at belyse globaliseringens omfang og konsekvenser.

Danmark kan derfor støtte det foreliggende forslag.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget kræver ikke national lovændring.

Forslaget medfører øgede omkostninger til etablering og drift af statistikken.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen samfundsøkonomiske konsekvenser ud over de under punkt 10 anførte administrative konsekvenser.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Danmark skal indarbejde statistikken vedrørende *udenlandsk ejede firmaer i Danmark* i den løbende produktion af strukturstatistik. Danmark råder allerede over de data, som skal benyttes ved udarbejdelsen af statistikken vedrørende *udenlandsk ejede firmaer i Danmark*.

Derimod vil kravene om statistik for *dansk ejede firmaer i udlandet*, betyde, at der skal indhentes nye oplysninger hos firmaerne i Danmark. Denne statistik vil derfor indebære en vis forøgelse af svarbyrden for danske firmaer.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har fået forelagt foreløbigt nærhedsnotat dateret d. 1. april 2005 og grundnotat dateret d. 15. april 2005, samt et supplerende grundnotat dateret d. 1. juni 2005.

8. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastlæggelse af en fælles ramme for virksomhedsregistre til statistiske formål og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 2186/93, KOM (2005) 112 endelig, af 6. april 2005

Revideret notat (ændringer markeret med fed).

Resumé

Formålet med forordningsforslaget er at opdatere den eksisterende forordning om virksomhedsregistre til statistiske formål for at imødekomme nye statistiske behov - f. eks. måling af den økonomiske globalisering.

Ændringerne i forhold til den eksisterende forordning betyder bl.a., at alle virksomheder, der udøver økonomisk aktivitet, skal være registreret uanset, hvilken branche aktiviteten foregår i.

Derudover indebærer forordningsforslaget, at medlemslandene skal registrere en række oplysninger om indenlandsk ejede multinationale koncerner, nationale koncerner samt nationale dele af udenlandske multinationale koncerner. For at gøre dette muligt indeholder forordningsforslaget en forpligtigelse for medlemslandene til at levere fortrolige oplysninger om multinationale koncerner inden for EU til Kommissionens statistiske generaldirektorat (Eurostat).

Det oprindelige forslag indeholdt en bemyndigelse til, at Eurostat kunne videregive disse oplysninger til statistikkontorerne i de lande, hvor koncernerne har datterselskaber. Det foreliggende kompromisforslag fra formandskabet indeholder en forpligtelse til, at Eurostat skal videregive disse data til de nationale myndigheder, der arbejder med statistik, i de lande, hvor koncernerne har datterselskaber.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen fremsatte den 6. april 2005 ovennævnte forslag til forordning. Forslaget blev modtaget i Danmarks Faste Repræsentation ved EU den 7. april 2005.

Forslagets retsgrundlag er traktatens artikel 285 stk. 11 om udarbejdelse af fællesskabsstatistikker. Forslaget skal vedtages i form af en forordning efter proceduren om fælles beslutningstagen i henhold til traktatens artikel 251.

Forslaget er en opdatering af den gældende forordning fra 1993 om virksomhedsregistre til statistiske formål (2186/93). De væsentligste ændringer i det foreliggende kompromisforslag fra formandskabet i forhold til den eksisterende forordning er:

- 1. At de erhvervsstatistiske registre fremover også skal indeholde erhvervsenheder indenfor landbrug mv. og**

indenfor offentlig administration og dermed dække alle brancher.

2. At de erhvervsstatistiske registre skal indeholde oplysninger om koncerner.

3. At oplysninger med identifikationer for multinationale koncerner skal leveres til Eurostat. Ifølge det foreliggende kompromisforslag skal oplysningerne med identifikationer videregives fra Eurostat til nationale myndigheder, der arbejder med statistik, i de medlemslande, hvor koncernerne har datterselskaber.

4. At der skal udarbejdes en årlig kvalitetsrapport til Kommissionen.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal udtale sig i henhold til traktatens artikel 251 vedr. proceduren om fælles beslutningstagen.

Der foreligger endnu ingen udtalelse fra Europa-Parlamentet.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at fastlæggelsen af en fælles ramme for virksomhedsregistre til statistiske formål i Fællesskabet kun kan gennemføres effektivt på fællesskabsniveau.

Det er regeringens vurdering, at Kommissionens forslag er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Gældende dansk lovgivning på området er Lov om Danmarks Statistik samt Rådets forordning (EØF) nr. 2186/93 af 22. juli 1993 om oprettelse i statistisk øjemed af EF-samordnede registre over foretagender.

5. Høring

Forslaget blev sendt i høring blandt følgende interessenter udenfor centraladministrationen:

Landsorganisationen i Danmark, Landbrugsrådet, Danske Slagterier, Danmarks Erhvervsråd, Danmarks Nationalbank, Det Økonomiske Råd, Finanstilsynet, Færdselsstyrelsen, Håndværksrådet, Dansk Industri, Dansk Textil & Beklædning, Grafisk Arbejdsgiverforening, Rederiforeningerne, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, HTS – Handel, Transport og Serviceerhvervene, Dansk Handel og Service, Dansk Byggeri, Dansk Transport og Logistik, TEKNIQ, Det Kommunale Kartel, FTF.

Der er modtaget høringssvar med substantielle kommentarer til forslaget fra Det Kommunale Kartel, TEKNIQ, FTF og Dansk Industri.

Det Kommunale Kartel (DKK) skriver bl.a.:

"DKK kan overordnet tilslutte sig formålet med forordningsforslaget, som er at opdatere den eksisterende forordning om virksomhedsregistre til statistiske formål. På den måde imødekommes de nye statistiske behov.

Bemærkninger til forslaget

Forordningsforslaget indebærer, at alle virksomheder, som udøver økonomisk aktivitet skal være indeholdt i virksomhedsregistret. Dette gælder også den offentlige administration. Nationalt i Danmark medfører det dog ingen materielle ændringer, eftersom det danske register allerede omfatter den offentlige administration. DKK ser dog positivt på, at EU får fælles regler herom, således at alle virksomheder, også i denne henseende, behandles lige.

Forordningsforslaget indebærer desuden, at udveksling af fortrolige oplysninger kan ske mellem medlemsstaternes myndigheder. Retningslinierne for en sådan udveksling fremgår dog ikke af forordningsforslaget. Dette bør indarbejdes."

TEKNIQ skriver bl.a.:

"Det anføres i høringsnotatet, at "den udvidede dækning til hele økonomien har ingen betydning for Danmark, fordi det danske virksomhedsregister til statistiske formål i forvejen dækker alle brancher".

TEKNIQ går herefter ud fra, at denne formulering bortset fra spørgsmålet om multinationale, nationale og nationale dele af multinationale koncerners indberetninger ikke medfører ændringer for virksomhederne, bortset fra de tre nævnte brancher udvidelsen vedrører.

TEKNIQ går således ud fra, at virksomhederne ikke skal indberette andet, end der indberettes i dag, og at dette ikke skal ske på en anden måde, der medfører, at virksomhedernes byrder øges, hverken i form af, at indberetningen sker på en ny måde eller indeholder nye oplysninger, der kræver ændringer af virksomhedernes IT-systemer."

FTF skriver bl.a.:

"FTF finder det generelt vigtigt, at der er et ordentligt statistisk grundlag for registrering af virksomheders aktivitet. FTF har ingen kommentarer derudover. Dog er det væsentligt for FTF, at de forøgede udgifter, der opstår som følge af denne nye EU-statistik, ikke må gå ud over den øvrige statistikproduktion i Danmarks Statistik og kvaliteten af denne."

Dansk Industri skriver:

"Dansk Industri har følgende kommentarer til forordningsforslaget: 1) Det er vigtigt, at forordningen ikke vil komme til at indebære en øget indberetningsbyrde for virksomhederne. Vi har forstået, at de oplysnin-

ger, der skal bruges i forbindelse med de nye virksomhedsregistre, vil kunne hentes fra allerede eksisterende registre.

2) Der lægges i forordningen op til, at der skal udveksles fortrolige og følsomme oplysninger. Det er vigtigt, at virksomhederne kan føle sig helt sikre på, at oplysningerne kan fastholdes i et fortroligt og sikkert miljø således, at oplysningerne alene bruges til generelle statistiske formål. DI har oplevet flere eksempler på, at virksomheder har været nervøse for at indberette følsomme regnskabsdata til Danmarks Statistik til trods for de afgivne garantier for, at oplysningerne behandles strengt fortroligt. DI mener således, at der bør gøres meget ud af, at den strenge fortrolighed i behandlingen af data i de nye virksomhedsregistre bliver sikret, og at dette kommunikeres tydeligt ud til de virksomheder, som skal deltage.”

Forslaget har herudover været sendt i høring i specialudvalget for vækst og konkurrenceevne.

6. Andre landes holdninger

De fleste medlemslande er positive over for formandskabet kompromisforslag. Enkelte lande har udtrykt skepsis angående udveksling af fortrolige, direkte identificerbare virksomhedsoplysninger om multinationale koncerner.

7. Foreløbig dansk holdning

Danmark er positiv over for de dele af forslaget, der går ud på at udvide registrets dækningsområde til at omfatte alle brancher og at inkludere koncernoplysninger i det statistiske virksomhedsregister. Danmark er derimod forbeholden over for den del af forslaget, der går ud på, at der skal udveksles fortrolige, identificerbare virksomhedsoplysninger mellem medlemsstaterne og Kommissionen.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget indebærer afledte danske meromkostninger, men har ingen konsekvenser for EU's budget.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det skønnes, at det nye forordningsforslag ikke har samfundsøkonomiske konsekvenser udover de administrative konsekvenser, der omtales i afsnit 10.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Det skønnes, at det nye forordningsforslag har administrative konsekvenser i form af en mindre forøgelse af indberetningsbyrde for de virksomheder, der har datterselskaber uden for EU.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har fået forelagt nærhedsnotat dateret 18. april 2005 samt grundnotat dateret 29. april 2005 og supplerende grundnotat dateret 13. juni 2005.